

K N I P S E L K R A N T

Februari 2026

01. Dieuwertje gaat de straat op in Roermond om dakloze mensen te helpen, gewoon eens naar ze te luisteren en ze te behandelen als mens: 'Je geeft ze hoop'

Rob Dieleman Verslaggever Roermond dagblad de Limburger 25 december 2025

Naget Zariouh, arts-in-opleiding Demi Post, Daniëlle ter Horst, Géraldine Jansen en Dieuwertje Duijs zetten zich in voor dakloze mensen in Roermond. Huisarts Wout de Blois staat niet op de foto. © John Peters

Het is een zwaar leven voor daklozen, zeker nu in de winter. Drie huisartsen, een straatverpleegkundige en een verpleegkundig specialist ggz konden het in Roermond niet meer aanzien. Ze zoeken nu de mensen zelf op.

Overal en nergens wonen ze, de dak- en thuislozen in Roermond. Onder bruggen, in fietsenstallingen, tussen de bosjes. Inwoners van de stad negeren ze of vinden het vooral lastig of vies als ze mensen zo op straat zien leven. Maar het zijn wel mensen.

Straat op

„Ze vinden het vooral heel fijn dat ze gewoon aangesproken worden. Dat er niet op ze neer wordt gekeken. Dat ze als mens gezien worden.” Dat vertelt straatverpleegkundige Dieuwertje Duijs. Zij doet sinds 1 maart eigenlijk precies wat haar functie aangeeft: ze gaat de straat op om mensen te benaderen.

Ze gaat naar de plekken waar dakloze mensen leven. Om met ze te praten, ze wat eten aan te bieden, te kijken hoe het met ze gaat, een gesprek te voeren over hun ooit normale leven. „Het gaat vooral om contact maken, de mensen leren kennen, het vertrouwen winnen.” Mochten de dakloze mensen er dan interesse in hebben, dan stuurt Duijs ze door naar de gratis inloopsprekuren bij Moveoo. Daar kunnen ze terecht bij Daniëlle ter Horst voor

geestelijke gezondheidsklachten of bij huisartsen Géraldine Jansen, Wout de Blois en Naget Zariouh voor de fysieke problemen.

Op de radar

Het maakt allemaal deel uit van de pilot [die op 1 maart van dit jaar startte](#). De drie artsen van huisartsenpraktijk De Koepel werken daarin samen met ggz-instelling Vincent van Gogh (waar Duijs en Ter Horst voor werken) en de gemeente Roermond om de dak- en thuislozen in Roermond medische hulp te verlenen en om ze beter in beeld te krijgen.

De proef verloopt hartstikke goed, vertellen de betrokkenen. Ze denken de meeste dakloze personen in Roermond inmiddels wel op de radar te hebben. „En Dieuwertje kent ze bijna allemaal bij naam of weet wel iets specifiek over ze te vertellen”, weet huisarts Jansen. In totaal staat de teller nu op zo’n 85 dakloze mensen. Veel meer dan de vooraf verwachte veertig personen. Van arbeidsmigranten in bosjes tot hoogopgeleide mensen zonder netwerk. Van verslaafden tot ex-gedetineerden die ineens hun structuur en medicijnen verliezen. Van verwarde personen tot een gezin dat zijn woning kwijtraakte.

„En dat zijn de mensen die zich gemeld hebben bij de gemeente. Waarschijnlijk zijn het er dus nog meer”, vertelt verpleegkundig specialist in de bemoeizorg Daniëlle ter Horst, die ook spreekuur houdt bij Moveoo en namens Vincent van Gogh één van de initiatiefnemers is van de pilot.

Hokjes

Ter Horst en Jansen waren allebei al bezig om iets te doen voor de daklozen in hun stad, toen vorig jaar alles samenkwam. Ter Horst: „Het zijn mensen die tussen wal en schip vallen. Die niet in de hokjes passen van het systeem. Die hebben te complexe problemen, wordt dan gezegd. Maar eigenlijk is het systeem te complex.” Zo ontstond de pilot. Voor juist die mensen die geen zorgverzekering of postadres, maar wel hulp nodig hebben. Jansen en haar collega-artsen kwamen al van alles tegen. „Vooral huidproblemen, zoals schurft, maar ook longontstekingen, ondervoeding of botbreuken van maanden eerder.”

Veel strijd

Dan zijn er ook nog de mentale problemen. PTSS, depressie, angst. „En stress, vooral stress”, vertelt straatverpleegkundige Dieuwertje. „Het zijn barre omstandigheden waarin deze mensen leven. Ze worden met de nek aangekeken, het is koud, onveilig en onderling is er veel strijd. Er wordt veel van elkaar gestolen.”

Dieuwertje weet er alles van omdat ze zo’n goede band heeft met de dakloze mensen. Ze kent de verhalen. Bang is ze nog nooit geweest. En als het nodig is, gaat ze, volgens protocol, met een collega. „Maar dat is meestal niet nodig. Toen ik hiervoor in een gesloten instelling werkte, voelde ik me onveiliger.”

Het is schrijnend wat de zorgverleners voorbij zien komen, maar dat zorgt er juist voor dat ze door willen gaan. „Deze mensen zijn de wanhoop nabij. Niemand kiest ervoor om op straat te leven. Maar de mensen zijn je zo ontzettend dankbaar”, vertellen ze allemaal. Niet eens vanwege het eten of de medische hulp. „Je geeft ze hoop.”

Geen casus

Het komt er allemaal op neer dat de daklozen eindelijk eens niet als nummertje, casus of overlastgever gezien worden. Maar als mens. Dieuwertje: „Ze komen er weer achter dat niet alle mensen slecht zijn. Ze zijn zo vaak in de steek gelaten, maar toch nemen ze mij in vertrouwen. Omdat ik wel luister en ze niets opdring.”

Het zit hem in de kleine dingen. Huisarts Géraldine die hoi zegt op straat tegen iemand die ze behandeld heeft, een boterham die meegegeven wordt, een luisterend oor, Dieuwertje die schoenen kocht voor een vrouw. „Ze geeft me nog elke keer een knuffel als ze me ziet.” Nu al is duidelijk dat de pilot een vervolg krijgt van minimaal een jaar. Ook positief is dat er een samenwerking is met de Voedselbank zodat er regelmatig voedsel uitgedeeld kan worden en dat er [een inloopvoorziening is geopend](#) bij ontmoetingswinkel Hoïe van het Leger des Heils in de binnenstad.

Inclusiehuis

„Nog beter zou een bed-bad-broodregeling zijn, zodat er 24/7 opvang is”, vertelt Daniëlle ter Horst. „Maar dat zal lastig worden. De inloopvoorziening is al fijn en we hopen dat het de gemeente lukt om [een inclusiehuis te realiseren](#). Zodat iedereen ergens terecht kan.”

Het gaat dus goed en de toekomst is positief, maar de vrouwen gaan toch met een dubbel gevoel de kersttijd in. „Je bent je meer bewust van hoe goed je het zelf hebt”, vertelt Ter Horst. Duijs vult aan: „Wij hebben de feestdagen met familie, warmte, eten. Zij zitten op straat. In de kou. Dan gaan mijn gedachten toch vaak naar hen.”

02. Dit verandert er komend jaar op jouw energierekening: ‘Bespaar op gasverbruik als je kunt’

Door: Theo Besteman dagblad de Limburger 27 december 2025

De energierekening gaat vooral door stijgende netwerkkosten omhoog. © ANP

De energierekening voor huishoudens stijgt volgend jaar met enkele tientjes. Die komt bovenop de verhogingen van afgelopen jaren. Vooral huishoudens die veel gas verbruiken en weinig isoleren zijn financieel slechter af.

Dat blijkt uit doorrekeningen door prijsvergelijkers en energiespecialisten van tarieven voor 2026. De extreme prijzen van 2023 zijn verdwenen, maar spotgoedkoop wordt het niet meer, stellen zij.

De energierekening stijgt in 2026 bijvoorbeeld door de hogere gasbelasting. De overheid wil huishoudens van het vervuilende aardgas af halen. De energiebelasting op gas gaat daarom van 0,70 naar 0,73 euro per kuub.

Voordeeltjes verdampen

Het tarief voor stroom, met minder CO₂-uitstoot, daalt licht van 0,12 naar 0,11 euro per kilowattuur (kWh). De heffingskorting, de vermindering van de energiebelasting, daalt van 635,19 euro naar 628,96 euro. Huishoudens krijgen zo'n 6 euro minder terug.

De verwachting is dat de netbeheerkosten gemiddeld 25 euro per jaar oplopen door uitbreiding bij energieproducenten en netbeheerders, maar mogelijk stijgt dit verder. Voor de meeste huishoudens verdampt daarmee in 2026 meteen het belastingvoordeel op stroom. Leveranciers moeten ook meer duurder groen gas met minder CO₂-uitstoot bijmengen, wat energiecontracten duurder zal maken.

Het zijn opnieuw extra kosten. De stroom- en gasrekening steeg in 2022 en 2023 al fors. In het hart van de energiecrisis na de Russische inval in Oekraïne. De gasprijs ging respectievelijk 188 tot 229 procent omhoog in vergelijking met de periode voor de bloedige Russische inval begin 2022.

In 2024 vlakke die stijging wat af door lagere energieprijzen en compensatie die de overheid bood.

Inkoopprijs gas daalt

„De inkoopprijs van gas is gelukkig aan het zakken”, zo wijst Tom Schuitemaker, energiespecialist bij vergelijker Pricewise op de 28 euro per megawattuur. „Die lagere prijs klinkt door in je energiecontract.”

Maar extreem zakken doen de totaaltarieven niet. In de energiecrisis was dat gastarief heel extreem, tot rond 300 euro per megawattuur. Maar in de jaren voor de inval was dat inkooptarief echter 15 tot 19 euro per megawattuur. „Gas wordt vrijwel zeker nooit meer zo goedkoop”, zegt Schuitemaker.

Dat komt doordat Nederland van met staatssteun spotgoed gemaakt Russisch gas overstapte op import van vloeibaar gemaakt gas (lng), nadat het Groningse gasveld vorig jaar sloot.

„Vooral de transportkosten van Amerikaanse import van lng maakt gas nu relatief duurder op de inkoopmarkt. Een huishouden dat gemiddeld 1000 kuub gas verbruikt ziet door de wijziging in energiebelastingen de kosten met zo'n drie tientjes stijgen”, schetst Schuitemaker.

„Nederlandse huishoudens hebben al grofweg 20 procent bespaard op hun gasverbruik. Isoleren, slim ventileren en letten op besparen op je verbruik lonen echt”, zegt Ben Woldring, directeur van prijsvergelijker Gaslicht.com.

Maar er is ook veel onzekerheid, vooral bij de drie miljoen huishoudens met zonnepanelen. Die leveren nog geld op voor wie ze al heeft, consumenten mogen bij hun energieleverancier hun eigen opgewekte stroom wegstrepen tegen het totaalverbruik over een jaar.

Salderingsregeling vervalt

Vanaf 2027 vervalt dat voordeel. En de energieleveranciers kijken vooruit. Zij rekenen al terugleverkosten, de vergoeding die huishoudens betalen voor het terug leveren van de toenemende hoeveelheid groene panelenstroom aan het elektriciteitsnet. Consumenten krijgen vanaf 2027 altijd een terugleververgoeding. Maar bij sommige leveranciers zijn deze kosten straks vrijwel gelijk of zelfs hoger dan de terugleververgoeding. Terug leveren gaat dan mogelijk geld kosten.

„Energieleveranciers komen nu al met contracten voor zonnepaneelbezitters met twee tariefperiodes voor 2026 en 2027. Maar lang niet alle leveranciers doen dat, dus hoe het in 2027 uitpakt weet je dan eigenlijk niet. Sommige aanbieders melden nog geen tarief”, zegt Woldring.

„De politiek is bovendien onzeker. Het loont daarom een vast energiecontract te nemen voor een jaar tijd, zodat je in 2027 niet voor een verrassing komt te staan.”

Vast contract loont

De hoogte van de terug-lever-vergoeding voor zonnepanelenbezitters zal van 2027 tot 2030 minimaal 50 procent van het stroomtarief zijn, nuanceren onafhankelijke experts. Daarna bepalen de leveranciers welk percentage zij uitbetalen.

De waakhond Autoriteit Consument & Markt belooft te hoge kosten te bestrijden. Met de Energiewet heeft de ACM dan veel meer mogelijkheden. „Maar die controle zal vaak achteraf zijn. Train jezelf dat nu al scherp in de gaten te houden”, adviseert Woldring van Gaslicht.com.

'Gedrag aanpassen helpt'

Nu de steun van salderen verdwijnt, loont het je gedrag aan te passen om kosten te besparen, stellen alle experts. Woldring: „Hoe meer opgewekte stroom je zelf direct gebruikt, hoe groter je financiële voordeel, als terug leveren van je zonnepanelenstroom aan het net vanaf 2027 steeds minder oplevert. Apparaten zoals je wasmachine, vaatwasser, warmtepomp, airco of laadpaal laten draaien op heel zonnige momenten helpt je echt om kosten te drukken.”

In 2026 gaat de nieuwe Energiewet in, die maakt dat energieleveranciers veel duidelijker moeten maken hoe ze de kosten berekenen. Die wet biedt de waakhond ACM veel meer kansen om misstanden aan te pakken, aldus adviseurs.

03. Burgemeesters blikken terug op 25 jaar Sittard-Geleen: 'Verander de naam niet meer, dat heeft geen zin'

Paul Dolhain Verslaggever Sittard-Geleen dagblad de Limburger 1 januari 2026

Sinds de fusie 25 jaar geleden stonden vijf burgemeesters aan het roer van de gemeente Sittard-Geleen. Met drie van hen blikken we vanuit de raadszaal terug, een vierde doet dat vanuit thuis. Met vlaai uiteraard, want het is feest.

„Hier begon het allemaal”, mijmert Hans Lurvink (85) als hij de raadszaal binnenloopt. Hij was de eerste burgemeester van de gemeente die op 1 januari 2001 ontstond uit een fusie tussen Born, Geleen en Sittard. „Als het aan mij had gelegen, was de hele Westelijke Mijnstreek gefuseerd.” Lurvink was weliswaar waarnemend burgemeester tussen 1 januari en 16 februari 2001, daarvoor was hij 16 jaar burgemeester van Geleen. „Samen met Jacques Tonnaer, toenmalig burgervader van Sittard, heb ik de fusie opgepakt en mede uitgevoerd. Dat was een moeizaam proces, we hadden namelijk alles dubbel. Van ziekenhuis tot gemeentehuis.”

Een ding is in al die jaren nooit veranderd: de plek van de raadszaal in Geleen. Ook Wim Dijkstra - de opvolger van Lurvink en burgemeester tot december 2005 - hanteerde er de hamer. Hij woont tegenwoordig in Tilburg en reageert vanuit zijn appartement. „Vijf jaar geleden, na het overlijden van mijn vrouw Anita, ben ik vanuit Sittard hierheen verhuisd.” Vanuit zijn appartement op de veertigste verdieping van woontoren Westpoint reikt de horizon van de inmiddels 79-jarige Dijkstra tot in Eindhoven, Den Bosch en zelfs de Erasmusbrug.

„Het moeilijkste van mijn taak was om de drie kernen samen te brengen. Een week na mijn aanstelling was carnaval. Alle verenigingen trokken aan me. Het hielp dat ik dialect sprak. Ik ben nou eenmaal een jongen van Beek”, lacht hij. Zijn eerste officiële daad weet hij nog goed. „Het Laagland verhuisde naar het voormalig mavo-gebouw Land van Gülick in Sittard. Ik ben het toneelgezelschap altijd blijven volgen. Bij hun 25-jarig bestaan ben ik ook naar [de jubileumvoorstelling](#) gaan kijken.”

Over of het hem gelukt is de saamhorigheid te kweken, is hij eerlijk. „Nee, maar daar was de tijd ook te kort voor.” Als voorbeeld noemt hij een ritje met drie gemeenteambtenaren. „We reden dwars door de gemeente om te kijken hoe het ervoor stond. Een van hen praatte vol overgave over Born, maar bij de gemeentegrens zei hij: ‘Vanaf hier weet ik het niet meer, dat moet u aan hem vragen.’ En zo was dat bij velen.” Even valt er een stilte. „Ik had veel te danken aan mijn kabinetschef Ingrid Schäfer-Poels, later was ze politiefchef eenheid Limburg. Zij was een steunpilaar. Ik denk nog veel aan haar. Ze is helaas [veel te vroeg overleden](#).”

Het laatste jaar viel Dijkstra zwaar. „Ik was op het einde echt op. Alle drie de kernen hadden twee grote partijen die elkaar steeds naar het leven stonden, maar in de raadszaal steunden ze elkaar als er iets dreigde te verdwijnen in hun plaats.” Hij diende zijn ontslag in waarna Jean Bronckers ruim tien maanden waarnam. Op 1 oktober 2006 werd Sjraar Cox (72) burgemeester. „Een gemeente als Sittard-Geleen komt maar één keer voorbij. De Westelijke Mijnstreek was voor mij bekend terrein vanwege onder andere het winkelen, straattheater en Fortuna.”

Ook de langstzittende burgervader vond het smeden van één gemeente lastig. „Ik had me al snel voorgenomen om niet het ‘het smeden’ zelf centraal te stellen, maar vooral in het dagelijks handelen te laten blijken dat we deel uitmaken van dezelfde gemeente. Alle kernen hebben namelijk een eigen kleur en dat is toch ook mooi? Waar we veel last van gehad hebben, is de neiging dat als er in Sittard iets kwam, dat dan ook hetzelfde in Geleen moest komen of andersom. Waarom kun je niet samen gebruikmaken van faciliteiten? Het ziekenhuis staat in Sittard-Geleen, maar toch zeiden sommigen: ‘Nee, dat is Geleen.’ Terwijl, het gaat er om dat je geholpen wordt.”

Een ander voorbeeld is volgens hem het Oktoberfeest. „Dat concept is ontwikkeld door [Sief Schurgers](#). Het enthousiasme was in het begin zeker niet groot. Ook in het stadhuis niet. Maar kijk eens wat er door vasthoudendheid en een uitstekende samenwerking tussen bestuur en verenigingen uit alle kernen van de gemeente, tot stand is gekomen.” Cox vervolgt: „De noodzaak van samenwerking op het terrein van openbare orde en veiligheid werd in mijn periode zeer sterk gevoeld. Incidenten te over: geweld in het uitgangsleven met de dood van Glenn van Haen in 2012, motorbendes en alle daarmee samenhangende agressie, drugscriminaliteit, inbraken. We stonden hoog op ‘de lijstjes’. In de ruim dertien jaar heb ik me nooit hoeven te vervelen.”

Opvolger Hans Verheijen onderstreept ook de diversiteit van de kernen. „Al die verschillen zijn het fundament van onze gemeente. Daar mogen we trotser op zijn.” De 59-jarige Verheijen is inmiddels alweer bijna zes jaar burgervader. De dag voor zijn aanstelling sprak Mark Rutte Nederland toe op televisie. Het land ging op slot vanwege de corona-pandemie. „Daarom voelt het ook een beetje alsof ik pas vier jaar burgemeester ben. Juist in een tijd waarin je er voor iedereen wilt zijn, kan dat niet. Dat was moeilijk.”

Zijn kennismaking met de gemeente gebeurde vooral digitaal en tijdens wandelingen. „Het voordeel was dat veel mensen me niet (her)kenden. Iedereen sprak vrijuit tegen me.” Inmiddels staat hij aan de vooravond van zijn tweede termijn en biedt hij op 6 januari de inwoners van Sittard-Geleen een cadeau aan. „Een [gemeentewapen en een gemeentelijke vlag](#).” De tijd is na 25 jaar rijp om eenheid uit te dragen? „Ik denk het wel. In de raad heeft het een breed draagvlak. Op één na stemde iedereen voor.” Toch is er een nadrukkelijke

paraaf. „Deze vlag wisselt geen vlag in, het is een aanvulling. Iedere kern heeft een eigen vlag en wapen. Daar komen we vandaan en maakt ook wie we zijn.”

Die vier burgemeesters kijken voornamelijk met een glimlach terug op hun ambtsperiode. „De promotie van Fortuna Sittard was een hoogtepunt, net als de successen bij het handbal en ijshockey”, aldus Cox. „En van Fortuna lag ik dan weer wakker”, lacht Dijkstra. „Het heeft bloed, zweet en tranen gekost om de club overeind te houden.” Als hoogtepunt noemt hij de aansluiting bij het grotestedenbeleid. „Daardoor kregen we meer geld van het Rijk en werden we echt gezien door Den Haag.”

„Van [het busongeluk](#) in Duitsland, waarbij twee leerlingen van Albert Schweitzer Scholengemeenschap in 1999 overleden, heb ik echt wakker gelegen. Het is weliswaar van net voor de fusie, maar daar krijg ik nog rillingen van”, vertelt Lurvink. Voor Verheijen heeft de situatie rond het vermoorde jongetje Gino van der Straeten voor de meeste beroering gezorgd. „De zoektocht in onze regio hield velen bezig. In de vroege zaterdagochtend werd ik geïnformeerd over de instap van politie bij de (toen) vermoedelijke dader en later ook dat het levenloze lichaam van Gino elders in de wijk was aangetroffen. Intens verdrietig, gevoel van ontzetting.”

Ook recent vond er nog een tragische gebeurtenis plaats. „De tragische dood van drie jongeren bij een [verkeersongeluk op de Professor Van Krevelenstraat](#) in Geleen. Ik krijg het nog koud als ik daaraan denk.” Daar tegenover staan gelukkig ook veel plezierige momenten. „De vele honderden gesprekken met inwoners, maar ook de vele persoonlijke gesprekken”, aldus Verheijen.

Over één ding zijn de burgervaders het eens: „Verander de naam niet meer. Dat heeft geen zin. Iedereen is er nu mee bekend.” En wat gunnen ze de gemeente de komende 25 jaar? „Met Fortuna Europa in”, is Lurvink duidelijk. „Dat de gemeente zich meer samenpakt en ontwikkelt tot één grote stad”, aldus Dijkstra. „Waarbij de eigen identiteit wel behouden blijft”, vult Cox aan. „En dat we wat liever zijn tegen elkaar”, besluit Verheijen.

04. Woningmarkt wacht nodige veranderingen dit jaar: ‘Hier gaan huiseigenaren wel van schrikken’

Door: Pieter van Erven Dorens de telegraaf 4 januari 2026

De maximale grens om in aanmerking te komen voor een Nationale Hypotheek Garantie gaat omhoog van 450.000 naar 470.000 euro. © Peter Hilz Peter Hilz

Huurders moeten dit jaar rekening houden met stevige huurstijgingen. Voor huiseigenaren zit er een mager jaar aan te komen qua waardestijging, terwijl huizenkopers te maken krijgen met nieuwe leennormen. Dit verandert er allemaal in 2026 op de huizenmarkt.

Na een huizenprijsstijging van naar schatting 8 procent in 2025, volgt dit jaar volgens economen van Rabobank een plus van 4,8 procent. Economen van ING rekenen op een stijging van 3,5 procent.

Veel huiseigenaren gaan wel schrikken van hun WOZ-aanslag voor 2026. De peildatum daarvoor is 1 januari 2025, na een jaar waarin de huizenprijzen sterk stegen. Gemiddeld gaat de WOZ-waarde daarom 10,6 procent omhoog.

De maximale grens om in aanmerking te komen voor een Nationale Hypotheek Garantie gaat omhoog van 450.000 naar 470.000 euro. Voor huizenkopers die verduurzamen, bedraagt de nieuwe NHG-grens 498.000 euro.

Startersvrijstelling

Ook de grens voor de startersvrijstelling gaat omhoog. Mensen die hun eerste huis kopen en jonger dan 35 jaar zijn, betalen geen overdrachtsbelasting als de aankoop prijs lager is dan 555.000 euro. Die grens was eerder 525.000 euro.

Mensen die een tweede woning of bijvoorbeeld een vakantiehuis kopen, betalen dit jaar minder overdrachtsbelasting. Hun tarief is verlaagd van 10,4 procent naar 8 procent.

Nieuwbouw

Bij nieuwbouw is tegenwoordig belangrijk wat de overheid ziet als 'betaalbare koop'. Om zulke woningen te mogen kopen, moet de koper vaak aan inkomenseisen en andere voorwaarden voldoen. Deze grens steeg per 1 januari van 405.000 naar 420.000 euro. De leennormen voor hypotheeklen zijn vrijwel gelijk gebleven. Of je meer kunt lenen, hangt ervan af of je een loonstijging geniet. Deze bedraagt dit jaar naar verwachting 4,1 procent. Een huishouden dat vorig jaar 70.000 euro verdiende en die gemiddelde loonstijging krijgt, kan dit jaar ongeveer 6.000 euro meer lenen. Bij een inkomen van 100.000 is dat ongeveer 15.500 euro meer. Onzekere factoren zijn wel een eventuele stijging van de hypotheekrente of maatregelen die de hypotheekrenteafrek beperken, zoals CDA en D66 willen.

Huurstijgingen

In de huursector heeft de overheid weer flinke huurstijgingen toegestaan. In de vrije huursector mogen de huren dit jaar 4,4 procent omhoog. Bij midden-huurwoningen (932,93 tot 1228,07 euro) mogen verhuurders de huur met 6,1 procent verhogen.

In de sociale huur (tot 932,93 euro) mogen de huren met 4,1 procent omhoog als de kale huur 350 euro of meer is. Is de huur lager, dan kan er maximaal 25 euro bovenop.

Corporaties mogen sociale huurders met hoge inkomens een sterkere huurverhoging opleggen. Bij een eenpersoonshuishouden met een jaarinkomen boven 70.149 euro mag er bijvoorbeeld maandelijks 100 euro bovenop.

Huurtoeslag

Bij de huurtoeslag is er het een en ander veranderd. Vroeger kon men het alleen aanvragen voor huren tot de sociale huurgrens. Vanaf dit jaar mogen huurders met een laag inkomen, weinig vermogen en een huurprijs hoger dan 932,93 euro ook huurtoeslag aanvragen. Zij krijgen dan huurtoeslag over het huurdeel tot 932,93 euro.

Verder hebben jongeren vanaf 21 jaar voortaan dezelfde rechten op huurtoeslag. Die grens was eerder 23 jaar.

05. Zorgt de starterslening voor gelijke kansen of juist voor meer chaos op de woningmarkt? Op één plek in Limburg is het potje leeg

Door: Kyra Volkers verslaggever Sittard-Geleen dagblad de Limburger 4 januari 2026

© Berend Vonk

Sittard-Geleen is de enigste Limburgse gemeente waar je nu geen starterslening kunt krijgen. Jonge woningzoekenden wijken daardoor uit naar buurgemeenten. Zorgt zo'n lege pot voor ongelijkheid? Of is het juist de starterslening die de woningmarkt oneerlijker maakt?

De starterslening is het duwtje in de rug dat veel wanhopige jongeren hard nodig hebben. In Sittard-Geleen kon je tot 40.000 euro lenen. Maar in juli 2025 klonk slecht nieuws: de pot is leeg. Daarmee is Sittard-Geleen de enige gemeente in Limburg waar je al een halfjaar geen starterslening kunt krijgen.

Zorgt dat niet voor ongelijkheid tussen starters die net op tijd of net te laat waren? Tussen verschillende regio's? Of is het juist die starterslening die de woningmarkt oneerlijker maakt?

Hoe werkt de starterslening?

De starterslening is bedoeld voor mensen die voor het eerst een huis kopen. Dat huis moet wel onder een bepaald bedrag blijven. Gemeenten mogen zelf bepalen of ze de lening aanbieden en onder welke voorwaarden. Zelfs het te lenen bedrag verschilt per regio. In Limburg kun je overal een starterslening aanvragen. In grote gemeenten als Amsterdam en Utrecht niet.

De starterslening kan het verschil maken tussen wel of geen huis. Als het potje leeg is, is het vinden van een woning voor een hele groep bijna onmogelijk.

Woningzoekenden moesten hun verwachtingen door het lege potje flink bijstellen. Sommigen zochten al maanden naar een huis in een bepaalde prijscategorie. Zonder starterslening moesten ze ineens naar een heel ander type woning gaan kijken.

En stel je voor: je hebt net een bod uitgebracht, ervan uitgaande dat je die 40.000 euro krijgt. Je biedt zonder ontbindende voorwaarden. Dat betekent dat je, als je de financiering niet rond krijgt, niet zonder boete van de koop kunt afzien. Veel adviseurs raden dat nu aan, het maakt je bod aantrekkelijker. Maar in de weken waarin je je hypotheek regelt, hoor je plots dat de starterslening van de baan is. Dan moet je een boete ter hoogte van 10 procent van de koopsom ophoesten. Het kopen van een huis kun je voorlopig op je buik schrijven.

Horrorscenario

Het is een horrorscenario, maar wel realistisch. Waarom is er geen regeling die dit risico wegneemt? Waarom heeft niemand zicht op de leegloop van zo'n pot?

Timing maakt opeens hét verschil in je woningzoektocht. Een starter die in juni de lening aanvraag, maakte meer kans dan een lotgenoot die zich een paar weken later meldde. De extra lening is bedoeld om starters een voorsprong te geven ten opzichte van andere zoekenden. Maar is nu niet juist sprake van ongelijkheid tussen die starters?

Daarbij zijn de verschillen tussen regio's enorm. Dat is deels de reden waarom het geld juist in Sittard-Geleen op is. Tuurlijk, de huizen zijn hier ook niet zo duur. Dat maakt het makkelijker om onder het maximumbedrag van de starterslening te blijven. Maar daar staat tegenover dat iedereen, ongeacht leeftijd, de lening mag aanvragen. Andere gemeenten hanteren een leeftijdsgrens, zoals Beek: 35 jaar.

Oudere generaties

Dat maakt dat jonge woningzoekenden in Sittard-Geleen ook moeten concurreren met oudere generaties die eerder huurden. Het is dus al moeilijker voor starters in deze regio. Nu het potje leeg is, wordt dat verschil alleen maar groter. Hypotheekadviseurs zien jongeren zelfs vertrekken naar buurgemeenten waar ze wél een starterslening krijgen. Hoe groot die uitstroom is, is niet bekend.

Voor starters is het vervelend dat het geld op is. Maar wat betekent dit eigenlijk voor de woningmarkt als geheel?

De starterslening verhoogt het budget van jonge (of oude) woningzoekers. De vraag naar huizen neemt dan toe, terwijl het aanbod gelijk blijft. Daardoor stijgen de woningprijzen nog meer in regio's met startersleningen. En daar profiteren vooral woningbezitters van, omdat hun vastgoed meer waard wordt.

Eigenlijk zorgt de starterslening dus voor economische ongelijkheid tussen huiseigenaren en huurders dan wel zoekenden – een ongelijkheid die er in Sittard-Geleen nu tijdelijk niet is.

Waarom deed Sittard-Geleen niets?

Is het starterslening-potje leeg? Dan kan de gemeente extra budget vragen bij de provincie. Sittard-Geleen deed dit niet, met als argument de veranderde provinciale wetgeving per 2026. Het college van B en W wilde de zaak daarom in het nieuwe jaar pas aan de raad voorleggen. Volgens de provincie was dat niet nodig geweest; ook andere gemeenten hebben in 2025 om meer budget gevraagd, en dat gekregen. In januari wordt duidelijk of en wanneer je weer een starterslening kunt aanvragen in Sittard-Geleen.

06. Onderzoek voortgang Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis

Door: Merel Huisman Pont Zorg en Sociaal 6 januari 2026

Afgelopen jaar deed Significant Public onderzoek naar de voortgang van het Nationaal Actieplan Dakloosheid (NAD): Eerst een Thuis. Dit actieplan, gepresenteerd eind 2022, zet in op een landelijke paradigmashift: niet langer is maatschappelijke opvang het uitgangspunt, maar preventie en 'Wonen Eerst'. Het doel is om uiterlijk in 2030 dakloosheid structureel anders aan te pakken in Nederland en zelfs te beëindigen.

Het doel van het onderzoek was: het naar boven krijgen hoe het is gesteld met het behalen van deze koerswijziging (de paradigmashift) in de aanpak van dakloosheid in Nederland. In de kamerbrief van 17-12 is de kamer geïnformeerd over de stand van zaken van het actieplan en is ons onderzoek openbaar geworden. We delen graag onze inzichten.

Belangrijkste conclusies

- Veel partijen werken serieus aan de transitie, maar de beweging naar 'Wonen Eerst' komt pas net op gang.
- Met het huidige tempo wordt de ambitie voor 2030 niet gehaald.
- Het schort aan de invulling van de benodigde randvoorwaarden en een ander soort ondersteuning is nodig.

Aanbevelingen aan het Rijk

- Geef de aanpak van dakloosheid absolute prioriteit.
- Zorg voor regie vanuit het Rijk vanuit een integrale benadering met 'wonen' in de lead.
- Leg de landelijke regie bij het ministerie van VRO.
- Formuleer een resultaatgerichte opdracht aan de regio's, met tussentijdse doelen en plateau planning.

- Zorg voor integrale doelfinanciering voor het NAD en zorg voor een ander invulling van de ondersteuning gericht op DOEN.

Aanbevelingen aan regio's en lokale partijen

- Gemeenten en woningcorporaties: ga actief aan de slag met 'Wonen Eerst' en geef urgentie aan dreigend dakloze mensen.
- Werk samen aan passende woonoplossingen voor verschillende doelgroepen.
- Zet in op preventie via een breed loket voor alle leefgebieden.
- Betrek ervaringskennis bij het vormgeven en uitvoeren van beleid.

Het [volledige rapport](#) met de [kamerbrief](#) en [beleidsreactie](#) vind je hier.

07. Vragen over noodpakketten voor minima

VNG bron: Pont Zorg en Sociaal januari 2026

In November 2025 ging de publiekscampagne 'Denk vooruit' van start, vanaf dat moment krijgt de VNG vragen van gemeenten. Die betreffen de wens om iets te doen voor mensen met een laag inkomen, zoals ontvangers van bijstand of gebruikers van de voedselbank.

VNG-voorstel: landelijk gecoördineerde aanpak

Half november heeft de VNG het ministerie van SZW voorgesteld om een landelijk gecoördineerde aanpak op te zetten om deze groepen mensen van de benodigde spullen te voorzien. Het is van belang dat ook inwoners met een laag inkomen kunnen beschikken over de noodzakelijke goederen, in iedere gemeente. Enkele gemeenten zijn bereid hierin met

hun sociaal ontwikkelbedrijf een stap naar voren te zetten en het voor alle gemeenten te regelen.

Bestuurlijk overleg en vervolg

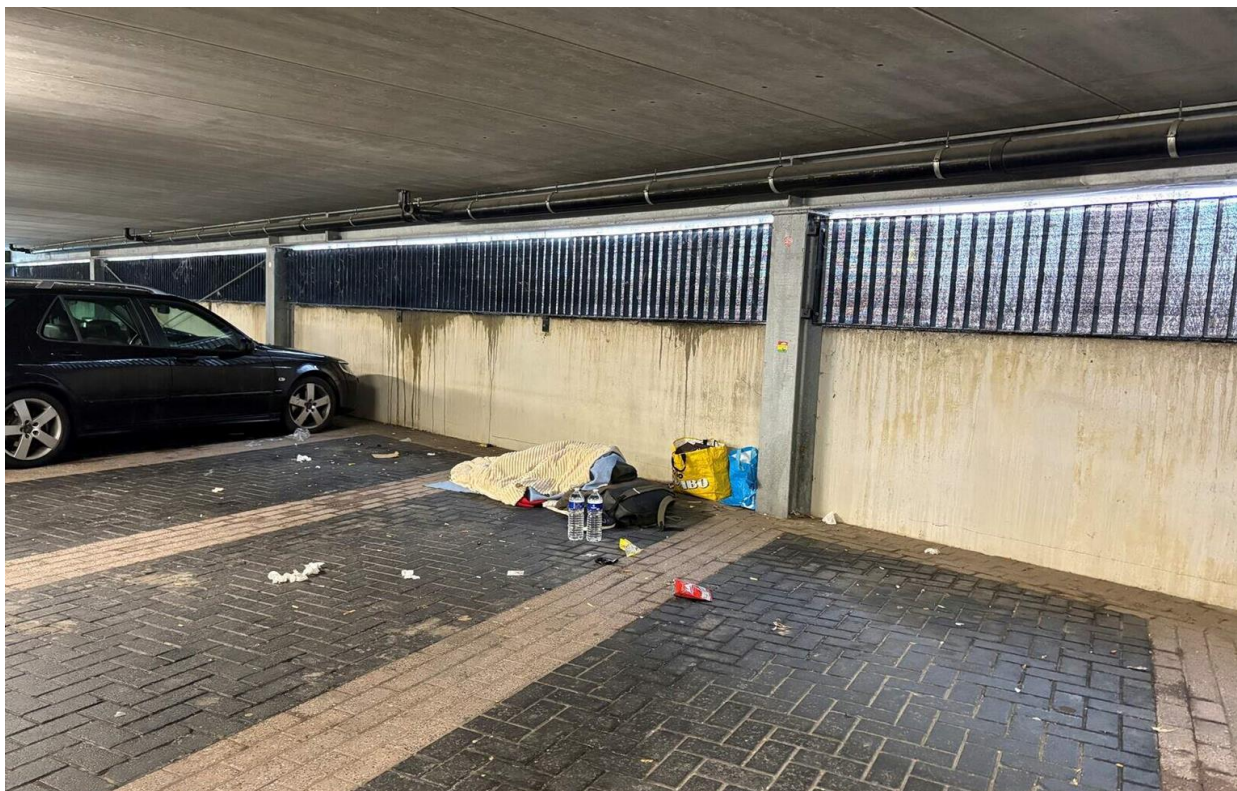
Op 18 december hebben we in het bestuurlijk overleg met minister Paul (SZW) en staatssecretaris Nobel (SZW) ook gesproken over dit onderwerp. In het nieuwe jaar zullen scenario's worden uitgewerkt, hierbij betrekken we de expertise van het Rode Kruis en Voedselbanken Nederland. We verwachten in februari een update te kunnen geven over de stand van zaken.

Wat te doen in uw gemeente?

We zien dat veel gemeentebesturen stappen willen zetten richting kwetsbare inwoners. Toch vragen we terughoudendheid bij het opzetten van lokale initiatieven in afwachting van een landelijke aanpak. Ook raden we vooralsnog af om de bijzondere bijstand in te zetten voor het voorzien in een noodpakket. Gaat u toch noodpakketten verstrekken, dan adviseren we u kennis te nemen van de uitgebreide [tool box van de Denk vooruit-campagne](#). Hierin vindt u het advies over de samenstelling van een noodpakket en communicatieadviezen.

08. Waar kunnen daklozen terecht met dit barre weer? Na 15 dagen in desolate parkeergarage in Maastricht kan Farhad eindelijk naar nachtopvang

Dagblad de Limburger 06-01-2026

Farhad, van origine Turks, slaapt al twee weken in een koude, desolate parkeergarage bij het treinstation in Maastricht. © De Limburger

Waar kunnen daklozen terecht met dit barre winterweer? Is er voor iedereen bed, bad en brood in een slaaphuis? En wat als je de weg daarheen niet weet? Een rondgang door Limburg, langs desolate parkeergarages en ijskoude hangplekken op straat. „Niemand mag in de kou blijven staan.”

Hallo? Weggestopt onder een muts en een laag dekens schuilt een man in een kille, desolate parkeergarage in Maastricht. Een roerloos, zurig geurend hoopje, bij hem een Jumbo-tas met kleren en twee flessen water. Leef je nog? Geen reactie, ook niet op vragen of hij hulp nodig heeft, iets warmes te eten of te drinken. Niet in het Nederlands. Noch in het Engels of Duits. Bij het woord koffie komt er beweging. Een flapje van de deken wordt weggeslagen. Koffie, nice. Eten slaat hij af.

Dekentjes

Farhad, van origine Turks, is nieuw in Maastricht. De afgelopen vijftien dagen is deze parkeergarage bij het treinstation zijn toevluchtsoord. In ieder geval uit de wind. Maar het blijft koud. *Very cold*. De twee dekentjes op de vochtige bestrating bieden nauwelijks isolatie. Met een gulle lach en een hand op de borst neemt hij de koffie aan. Farhad ontdooit, letterlijk. „*Thank you.*” Attributen die druggebruik verraden, dekt hij af met papiertjes. Zijn hoofd blijft verscholen onder de grote muts met bontkraag. „*No home.*” Geen idee waarheen. Eerder sliep hij enige tijd in Den Haag op de grond, begrijpen we uit de paar woorden Engels die hij spreekt. Slechts één nacht heeft hij binnen doorgebracht sinds de kou. „*Shelter full.*” In Maastricht. Of in Den Haag? Was er geen plek? Is hij weggestuurd? We komen er niet achter. Ook niet met gebruik van een vertaalapp.

Die helpt ons wel om de winterregeling uit te leggen aan Farhad. Als het zo koud wordt dat het te gevaarlijk wordt om buiten te slapen, is er voor iedere dakloze een warme douche, maaltijd en een bed. Ook voor hen die normaal geen recht hebben op een plek in de maatschappelijke opvang, zoals arbeidsmigranten of illegalen.

Briefje

Voor de zekerheid bellen we met Shelter043 aan de Statensingel. Het is er aanzienlijk drukker in deze winterdagen, maar ook voor Farhad is er 's avonds vanaf 21.00 uur een bed, verzekert een medewerkster. Farhad neemt het briefje aan met daarop naam en adres, zodat hij de weg ernaar toe kan vragen. Een telefoon heeft hij niet, zegt hij. Zijn schamele bezittingen zitten in rugzak, shopper en plastic zak gepropt. „*I go. Warm. At nine hè?*”

Ook 25 kilometer verderop, in Sittard, zijn daklozen in deze barre dagen op zoek naar bed, bad en brood. Voor het hek van de opvang van Moveoo, aan de rand van het historische centrum, staat een man in een haveloze winterjas te wachten. Kan hij naar binnen? Moet hij ergens op een knopje drukken? Aladji heet hij, en hij komt uit Guinee, West-Afrika. Hoe hij hier in Nederland terecht kwam? Lang verhaal, zegt hij, in gebrekkig Engels. Eigenlijk wilde hij vandaag met de trein naar Ter Apel, om asiel aan te vragen. Maar het perron was leeg. En nu zoekt hij een warme schuilplaats voor de nacht. Normaal moeten daklozen een bijdrage van 7,50 euro betalen voor een bed in Sittard. Maar tijdens de winterregeling, die in heel Limburg sinds 22 december van kracht is, zijn slaapplekken gratis.

En dus zwaait het hek open voor Aladji, evenals voor iedereen die nu in Sittard aanklopt. „Normaal is er plek voor acht daklozen, maar als de gevoelstemperatuur onder nul zakt, is er geen maximum”, zegt Tom Kors, die namens de organisatie Veldwerk daklozen helpt. „Iedereen kan hier terecht. Desnoods slapen mensen op een kussen, of een bank, we laten niemand in de kou staan.” Vaker dan gebruikelijk gaat hij deze winterdagen de straat op met *sheltersuits*: waterdichte jassen die je kunt omtoveren tot slaapzak. „Niet iedere dakloze wil naar de opvang, om diverse redenen. Met een *sheltersuit* zorgen we ervoor dat hij of zij toch voldoende beschermd is tegen de kou.”

Soms klopt ook een bezorgde burger met een dakloze aan. Zoals vorige week, toen een vrouw in Roermond met een Poolse jongen voor de deur stond. Die ging na één nacht weer weg. Hij ging buiten roken en wilde niet meer terug. De politie krijgt dan een seintje. Dat is protocol. Ook opvallend: het aantal daklozen uit Duitsland dat zich bij Limburgse slaaphuizen meldt. Met name in Venlo, zo bevestigt een medewerkster van Moveoo. De reden is vermoedelijk dat in Duitsland de opvang voor dak- en thuislozen een stuk minder goed is geregeld.

Plek

In Nederland is, tijdens barre winterdagen, wel voldoende plek. Tenminste, als je de weg weet. Nadat hij het briefje met het adres van de opvang in Maastricht heeft gekregen, kijkt Farhad een beetje zorgelijk voor zich uit. Hij zal het toch wel vinden? Daarna slaat hij de deken weer om zich heen. Tot negen uur moet hij zich warm zien te houden in die tochtige, naargeestige parkeergarage. Ja, winters duren tergend lang, als je geen dak boven je hoofd hebt.

Wat is de winterregeling voor dak- en thuislozen?

De winterregeling in Limburg gaat in als het zo koud wordt dat het voor de gezondheid te gevaarlijk wordt om buiten te slapen: een gevoelstemperatuur die drie dagen lager is dan -3 graden, of als de gevoelstemperatuur -5 graden is. Iedereen mag dan gratis gebruikmaken van nachtopvang, ook degenen die er normaal geen recht op hebben, zoals arbeidsmigranten of niet-gedocumenteerden. Er zijn extra bedden beschikbaar in Maastricht, Heerlen, Sittard, Roermond en Venlo. Veldwerkers en agenten benaderen actief daklozen op straat en dringen er bij ze op aan om naar de nachtopvang te gaan. In de Veiligheidsregio Limburg-Noord is ook een protocol bij extreme kou: een gevoelstemperatuur onder -10. Daklozen moeten dan verplicht naar binnen.

09. Mysterie rond geheimzinnig '25' opgelost: Sittard-Geleen haalt grap uit om jubileum te vieren

Dagblad de Limburger 6 januari 2026

Als je goed kijkt, zie je het getal '25' staan. © De Limburger

Plots verscheen her en der het cijfer 25 in graffiti op straatstenen in Sittard-Geleen. Een grap die alles te maken heeft met het jubileum van de gemeente, blijkt nu. Inwoners kunnen vanaf februari subsidie aanvragen om activiteiten te organiseren onder de noemer 'Samen één gemeente'.

Met knalgele regenlaarzen en een spuitbus in de hand wandelt burgemeester Hans Verheijen het podium op. Het is de nieuwjaarsreceptie van de gemeente Sittard-Geleen.

Op het grote scherm zie je een vermomde burgemeester het veld van Fortuna bekladden. Hij spuit er een grote '25' op. Tadaá: dat verklaart het mysterie rond het overal opduikende getal. Het was een gemeentelijke grap. Jammer dat de sneeuw wat roet in het eten gooide.

Subsidie

De gemeente, die dit jaar 25 bestaat, lanceerde ook een nieuwe website, met dezelfde naam als de slogan: 'Samen één gemeente'. Hier kun je straks persoonlijke verhalen van inwoners lezen. Je vindt er ook het programma met alle jubileumactiviteiten. Al moet dat nog aangevuld worden.

Vanaf februari kunnen inwoners subsidie aanvragen om zelf iets te organiseren. Dat kan groot zijn: denk aan een extra gratis dag bij een bestaand evenement. Of klein: een buurtbarbecue. Zolang het maar past bij het thema 'samen één'. „Nodig bijvoorbeeld voor die barbecue ook de aangrenzende wijk uit”, is het idee van de gemeente.

In totaal is er een half miljoen euro beschikbaar voor het jubileumjaar. Daar valt ook de gemeentelijke campagne onder. Een klein initiatief kan op een bijdrage van 250 tot 1000 euro rekenen. Grotere ideeën kunnen tot 10.000 euro krijgen. Iedereen met een idee mag binnenkort subsidie aanvragen.

Jeugd

Zelf overweegt de gemeente een tentoonstelling op te zetten bij De Domijnen. Ook zijn er ideeën om de jeugd bij het programma te betrekken, bijvoorbeeld door samen te werken met onderwijsinstellingen. De gemeente wil dat snel concreet maken.

10. Ombudsman hekelt dubbele standaard – politici mogen fout op fout stapelen

Door: Gijsbert Termaat De Telegraaf 6 januari 2026

Gefrustreerd is hij nog niet, maar af en toe wordt Nationale Ombudsman Reinier van Zutphen weleens moedeloos van wat er bij de overheid allemaal fout gaat. De burger mag geen fouten maken en wordt erop afgerekend, terwijl de overheid fout op fout stapelt en daarmee wegblijft. Een bizarre situatie. Ook de regering heeft het bij hem verbruid en krijgt over 2025 een dikke onvoldoende.

Burgers lopen vaak vast bij gemeenten: lang wachten, geen duidelijk antwoord, klachten die blijven liggen. Dat wil maar niet verbeteren, lijkt het.

De grootste klacht over de overheid blijft: je stelt een vraag en krijgt geen antwoord of iets onbegrijpelijk. Dat speelt al jaren. Gemeenten krijgen de meeste klachten, omdat burgers daar steeds vaker terecht komen voor bijvoorbeeld WMO, jeugdzorg, bijstand, schuldhulp, inburgering en toeslagenproblemen. Door decentralisaties hebben ze er veel taken bij gekregen, maar het lukt maar niet dat te managen.

Besluiten duren lang en de communicatie is vaak onduidelijk. Er zijn grote verschillen tussen gemeenten. Bijvoorbeeld bij vroegtijdig signaleren van schulden. Sommige gemeenten bellen meteen en bieden hulp, andere sturen alleen een briefje. Het zou niet moeten uitmaken waar je woont hoe je geholpen wordt.

In Breda en Emmen is het bijvoorbeeld goed geregeld en worden burgers actief geholpen bij het voorkomen van schulden. Maar ik hoor ook dat er steeds meer mensen naar een andere gemeente verhuizen met een beter beleid en gunstigere voorzieningen.

Boeren ervaren structurele onzekerheid door jarenlang wisselend overheidsbeleid. U doet hier onderzoek naar. Wat is uw analyse?

Je mag niet weggelaten met 'beleid is veranderd'. Dat hoorde ik ook bij de toeslagenouders die toezeggingen kregen die later werden ingetrokken. Bij boeren speelt dit ook al jaren. Ik heb boerenbedrijven bezocht in Utrecht, Zeeland, Twente en Drenthe: hartelijke mensen met hart voor hun bedrijf en dieren, maar in immense onzekerheid. Ze investeren, maar kunnen installaties niet gebruiken door veranderende vergunningen.

Banken financieren moeilijk en overdracht aan kinderen wordt problematisch. Fondsen worden toegezegd en weer afgeschaft. De overheid is onbetrouwbaar geworden in hun ogen. Eerlijkheid ontbreekt: beter een hard maar helder bericht met goede begeleiding, dan eindeloos aan het lijntje worden gehouden.

Transities naar andere activiteiten, zoals bed and breakfast of camping, worden vaak door de gemeente tegengewerkt. Mijn onderzoek zal waarschijnlijk concluderen dat we de boeren niet eerlijk hebben behandeld en het hoog tijd is voor fair play en ondersteuning.

Recent ontstond commotie in Amsterdam, omdat een kritisch ombudsrapport niet openbaar werd gemaakt na kritiek van burgemeester Halsema. Is bij u ooit invloed uitgeoefend?

Ik herinner me geen politieke druk om rapporten te wijzigen. Kritiek van ministers krijg ik wel, maar daar ben ik niet bang voor. De burgemeester mag kritiek hebben en de gemeenteraad moet daarmee aan de slag. Bij ons is dat de Kamer.

Procedureel leggen we feiten voor aan het bestuursorgaan, maar ik bepaal zelf de analyse en conclusies. Ik spreek regelmatig met de Amsterdamse ombudsman en heb hem verteld: kritiek mag, maar de raad beslist. Ik heb de burgemeester hetzelfde meegegeven.

Hoe effectief zijn uw aanbevelingen eigenlijk?

Je hebt een lange adem nodig. Bij Q-koortspatiënten heb ik tien jaar volgehouden; nu komt eindelijk beweging, zoals een minister die patiënten bezoekt. Kleine zaken, zoals de behandeling van een klacht over het intrekken van een ligplaats van een boot in Harderwijk, helpen direct meerdere mensen.

Trots ben ik op verbeteringen voor Caribische studenten die in Nederland komen studeren. Het is eindelijk beter voor ze geregeld: BSN, bankrekeningen, en een woning. Maar de toeslagenaffaire is na tien jaar nog niet afgerond – steeds nieuwe regelingen openen. Groningen, Limburg: telkens nieuwe aanpakken, maar de hardst getroffen komen laatst of niet aan bod.

Lerend vermogen van de overheid schiet tekort; regelingen verschillen per regio en burgers raken het spoor bijster.

Hoe komt het dat kwetsbare groepen de ombudsman moeilijk weten te bereiken?

Vaak weten ze ons inderdaad niet te vinden. We zetten in op outreach: niet wachten, maar zelf naar mensen toe via intermediairs zoals sociaal raadslieden en schuldhulpmaatjes. Dat bracht ons bij onderzoeken naar kleine AOW-aanvullingen, vroeg-signalering en schuldsanering.

Laaggeletterdheid treft 2,5 tot 3 miljoen volwassenen, plus digibeten. We moeten weten waar mensen zitten die ons nodig hebben. Digitalisering sluit uit: het stopzetten van het energiefonds zonder alternatief is schrijnend. We hebben juist een proactieve overheid nodig: data slim combineren om mensen in problemen automatisch te helpen. Maar er moet altijd een analoog alternatief blijven naast de digitale communicatie.

Bij groeiend wantrouwen wenden burgers zich vaker tot u als laatste redmiddel. Voelt u dat ook zo?

Als beleid faalt, blijven we als organisatie Nationale Ombudsman de opvangbak voor problemen. Toeslagen, stikstof, wonen, zorg...

Er is het afgelopen jaar gewoon veel te weinig resultaat geboekt. Dakloosheid neemt toe door falend beleid. Uitvoeringsorganisaties doen hun best – DUO en UWV maken hersteloperaties – maar de blokkades zitten vaak in Den Haag of in regelgeving.

Frustrerend is het ontbreken van 'vergisrecht'. Als je bij ons een fout antwoord op een formulier invult, ben je onmiddellijk de klos en ben je verdacht.

Heel anders dan in België, waar het 'vergisrecht' wél in regelgeving is vastgelegd op een menselijke manier. Een 'domme' vergissing is daar op voorhand vergeven, wat vertrouwen schept tussen burger en overheid. Bij ons gebeurt het tegenovergestelde en moet je bewijzen dat het geen opzet was.

Tot slot: welk rapportcijfer geeft u de overheid over het afgelopen jaar?

Uitvoeringsinstanties doen hun best en hen geef ik een dikke voldoende. Maar het Rijk – deze demissionaire regering – krijgt een dikke onvoldoende.

Er is gewoon weinig bereikt en problemen voor burgers zijn zelfs verergerd. Het moet echt beter in 2026, met de burger op één. Daar blijf ik op hameren zolang ik hier zit.

11. In Noord- en Midden-Limburg worden dit jaar alle dak- en thuislozen in kaart gebracht: vorig jaar zijn in Maastricht-Heuvelland 153 kinderen zonder dak boven het hoofd geteld

Door: Angela Janssens verslaggever Noord-Limburg dagblad de Limburger 7 januari 2026

De gemeenten van de regio Noord- en Midden-Limburg proberen dit jaar alle dak- en thuislozen zo goed mogelijk in kaart te brengen. In Maastricht-Heuvelland is dat vorig jaar al gedaan. Daar hadden 853 mensen, waarvan 153 kinderen, geen dak boven het hoofd.

De regio Noord- en Midden-Limburg doet dit jaar mee aan de vierde zogenaamde Ethos-telling van het Kansfonds, een instelling die zich inzet voor dak- en thuislozen, en de Hogeschool Utrecht. De afgelopen drie jaar is het aantal dak- en thuislozen al in 124 Nederlandse gemeenten in kaart gebracht. Dit jaar wordt onderzoek gedaan in elf regio's die samen goed zijn voor 96 gemeenten.

Cijfers

De Ethos-tellingen zijn nodig omdat de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) niet zijn toegespitst op de lokale situatie in een gemeente of regio. Ook worden minderjarigen en senioren niet meegeteld. De CBS-cijfers laten mede daardoor niet de werkelijke situatie zien en dat maakt het lastig om (preventief) beleid te maken. Het Kansfonds en de hogeschool halen onder meer ook informatie op bij ziekenhuizen, gemeenten, zorginstellingen, woningcorporaties, scholen, ggz en jeugdhulp.

De Ethos-telling turft verder niet alleen het aantal mensen zonder woning, maar biedt ook inzicht in de kenmerken van dak- en thuislozen in de verschillende regio's. Drie jaar onderzoek in alle delen van het land laat zien dat lang niet alle dak- en thuislozen als zodanig zichtbaar zijn op straat. Zo zijn in Maastricht-Heuvelland, een regio die 2025 heeft meegedaan aan het Ethos-onderzoek, in totaal 853 dak- en thuislozen geteld; 700 volwassenen en 153 kinderen. Er is ook een tweede groep van 251 kinderen onder de 18 jaar in Maastricht-Heuvelland die indirect te maken heeft met dak- en thuisloosheid. Zij hebben zelf weliswaar een dak boven het hoofd, maar voor één of beide ouders geldt dat niet.

Vrouwen

Zoals genoemd worden niet alleen mensen meegeteld die op straat zwerven en bijvoorbeeld ergens in een park slapen. In Maastricht-Heuvelland leven 40 volwassenen zo; 34 mannen en 6 vrouwen. Bij de Ethos-telling wordt ook iedereen meegenomen die in een noodopvang of tijdelijke opvang voor daklozen zit. Datzelfde geldt voor mensen die langer in een instelling (mogen) blijven, omdat ze eenmaal buiten nergens heen kunnen.

Ook iedereen die bij vrienden of familie slaapt, telt mee. In Maastricht-Heuvelland bleek deze groep vorig jaar uit 155 personen te bestaan. Wie noodgedwongen in een tent, caravan of vakantiehuis moet wonen – in 2025 waren dat dertig volwassenen en vijf kinderen in Maastricht-Heuvelland – wordt in de Ethos-telling ook als dak- en thuisloos beschouwd. Andere categorie bestaat uit mensen die een uithuiszetting boven het hoofd hangt en die nergens heen kunnen als dat eenmaal is gebeurd

12. Minder dan derde gemeenten huisvest genoeg asielzoekers

ANP Bron: Binnenlands Bestuur 9 januari 2026

Vorig jaar waren er nog minder gemeenten die aan hun wettelijke taak voldeden.

© Shutterstock

Nieuwe aantallen

Ruim zeven op de tien gemeenten maken te weinig woonruimte vrij voor statushouders. Dat blijkt uit een analyse van het ANP van de recentste cijfers van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Minder dan een derde van de gemeenten, 98 in totaal, voldeed op 1 januari 2026 aan de taakstelling die de overheid hun oplegt.

Gemeenten hebben de wettelijke taak om mensen van wie de asielaanvraag is goedgekeurd een plek te geven om te wonen. Het aantal statushouders voor wie een woning geregeld moet worden, is afhankelijk van hoeveel mensen er in een gemeente wonen. De rijksoverheid komt elk halfjaar met nieuwe aantallen.

Vorig jaar nog minder

Op 1 januari 2025 haalden nog minder gemeenten de doelstelling. Toen regelde 85 procent te weinig huizen voor statushouders. Begin 2023 lukte het een meerderheid van de gemeenten nog wel om aan de taakstelling te voldoen, iets minder dan een derde haalde het toen niet.

Van de 342 gaven 244 gemeenten het afgelopen jaar niet voldoende statushouders een huis. In Drenthe lukte dit relatief het minst: slechts 1 van de 12 gemeenten voldoet aan de eis. Hierna volgen Noord-Holland en Noord-Brabant. Daar voldeed minder dan een kwart van de gemeenten aan de taakstelling. In Overijssel voldoen relatief de meeste gemeenten aan de wettelijke taak: 44 procent lukte dit.

Er zijn ook gemeenten die voorlopen op de eis van het rijk. In Den Bosch is deze voorsprong het grootst. Hier kregen, boven op de eis van 58 mensen, nog eens 57 statushouders een woonplek. In totaal lopen 82 gemeenten voor op de taakstelling, 16 gemeenten haalden het precies.

Asielopvang overvol

Volgens de recentste cijfers van het COA wachtten op 5 januari 2026 nog 18.420 statushouders in een azc-locatie op een woning. De asielopvang is overvol; er wordt al tijden uitgeweken naar dure, minder geschikte noodopvanglocaties. In februari wilde toenmalig asielminister Marjolein Faber gemeenten tienduizenden euro's betalen voor elke woonruimte die ze een statushouder bieden, om zo ruimte te maken in de asielopvang. Tegelijkertijd wil het kabinet gemeenten niet meer verplichten om statushouders te huisvesten. Daar staat huidig demissionair minister Mona Keijzer, die momenteel zowel over huisvesting als asielopvang gaat, nog achter.

Achterstand

Dat gemeenten niet genoeg statushouders een huis bieden, erkent de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De gemeenten slepen ook een achterstand achter zich aan, aldus een woordvoerder, doelend op ruim 18.000 statushouders die nog in de asielopvang op een huis wachten.

Het helpt volgens VNG niet voor het draagvlak dat het kabinet tegenstrijdige signalen geeft. Terwijl met demissionair woonminister Mona Keijzer en woningcorporatiekoepel Aedes gezocht wordt naar manieren om versneld de woningtekorten aan te pakken, wil dezelfde Keijzer als asielminister de taakstelling voor gemeenten en voorrang van statushouders afschaffen. 'Daardoor komen statushouders achteraan in de rij voor een woning.'

Ook vluchtelingen zijn slachtoffer van de woningcrisis en worden onterecht aangewezen als veroorzaker daarvan, reageert Vluchtelingenwerk. Die crisis hangt samen met andere problemen, zoals het stikstofoverschot. 'Het een kan niet los gezien worden van het ander.' Door het woningtekort moeten statushouders langer in de asielopvang blijven, veelal in ongeschikte noodvoorzieningen.

Vluchtelingenwerk verwijt het demissionaire kabinet ook twijfel te zaaien over het handhaven van de spreidingswet, omdat die kan helpen 'de vastgelopen asielketen én daarmee ook de huisvesting van statushouders los te trekken'.

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) ziet dat het tekort aan eigen opvangplekken voor een belangrijk deel komt doordat er nog veel statushouders in de asielopvang zitten. Het COA ziet gemeenten wel hard hun best doen om statushouders te huisvesten en zegt dat het afgelopen halfjaar een achterstand is ingelopen. De opvangorganisatie pleit er onder meer voor dat gemeenten voorrang mogen blijven verlenen aan statushouders in de sociale huursector.

13. Meer dan 100.000 basisschoolkinderen in de problemen omdat bril te duur is voor ouders: 'Zelfs een kind met oogsterkte van -4,5'

Door: Martijn Schoonenberg de Telegraaf 12 januari 2026

Veel kinderen dragen geen bril in de klas terwijl ze die wel nodig hebben. Dat zorgt voor hoofdpijnlachten en leerachterstanden © 123RF

Een aanzienlijk deel van de kinderen heeft geen (goede) bril, terwijl ze die wel nodig hebben. Dat blijkt uit een pilot van het Jeugdeducatiefonds onder scholen waar meer dan de helft van de kinderen opgroeit in armoede.

Tijdens de pilot kregen 350 basisschoolleerlingen van 8 jaar en ouder een gratis oogmeting. Daarbij bleek dat 32 procent van hen een (nieuwe) bril nodig had. Deze kinderen hadden óf nog geen bril terwijl zij die wel nodig hadden, óf zij droegen al een bril die niet de juiste sterkte had of kapot was.

Omgerekend naar het landelijke aantal scholen waar kinderen in armoede opgroeien, betekent dit dat naar schatting 135.000 leerlingen dagelijks naar school gaan zonder de juiste bril, stelt de organisatie.

'Enorm geschrokken'

„Wij zijn enorm geschrokken van deze uitkomsten”, stelt Hans Spekman, directeur van het Jeugdeducatiefonds. „Als je niet goed ziet, kun je ook niet goed leren. Dat is onuitstaanbaar stom.”

Aanleiding voor de gratis oogmetingen was een ruime verdubbeling van het aantal kinderbrilaanvragen door scholen bij het Jeugdeducatiefonds. Zo nam dat getal toe van 115 in 2023-2024 naar 270 in 2024-2025.

'Te weinig buitenspelen en hoge kosten'

Steeds meer kinderen worden op jonge leeftijd al bijziend en hebben een bril nodig, hoort Spekman van artsen. „Dat komt door het toenemende gebruik van tablets en smartphones en door te weinig buitenspelen, waardoor kinderen te veel dichtbij kijken.”

Tegelijkertijd zijn de kosten van een bril voor veel ouders te hoog. „Dat kan al gauw oplopen tot 200 à 400 euro”, stelt hij.

Veel kinderbrillen worden volgens hem niet vergoed door de basisverzekering. „Dat kan pas vanaf een sterkte van -6 of +10. Ouders geven aan dat een bril te duur is, stellen aanschaf uit, komen niet terug voor controle of geven aan dat hun kind het alleen binnen draagt uit angst dat deze kapot gaat.”

Soms enorme hoofdpijn

Vroeger waren er ook oogcontroles op scholen en konden kinderen daar een bril aangemeten krijgen, zegt Spekman. „Nu gebeurt dat niet meer en is het voor ouders dus ingewikkelder geworden.”

Tijdens de metingen vertelden leraren dat kinderen soms enorme hoofdpijn hebben, minder goed meedoen in de klas en meer moeite hebben met lezen, weet hij. „Het is voorgekomen dat uit de meting bleek dat een kind al langer zonder bril rondliep met een oogsterkte van -4,5.”

'Verandering in basisverzekering'

Hij vindt dat er iets in de basisverzekering moet gebeuren. „De eisen moeten minder streng worden, want -6 en +10 werken sowieso niet. Ook vergoeden verzekeraars een bril slechts één keer in de drie jaar. Maar als kinderen buitenspelen, gaat er weleens iets stuk. Je wilt buitenspelen juist stimuleren. Het zou mooi zijn als er voor hen een uitzondering wordt gemaakt en brillen vaker vergoed kunnen worden.”

Het Jeugdeducatiefonds werkt nauw samen met partners om brillen beter betaalbaar en toegankelijk te maken. Inmiddels heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een subsidie van 250.000 euro beschikbaar gesteld om kinderen sneller te helpen en scholen en ouders beter te ondersteunen.

14. Stein steekt 180.000 euro in leesbevordering bij jeugd: 'Meer ontwikkelkansen'

Door: Natascha Corbeek verslaggever Stein/Westelijke Mijnstreek dagblad de Limburger 12 januari 2026

Kinderen in een schoolbibliotheek. Foto ter illustratie. © Sabine Joosten/Hollandse Hoogte

De gemeente Stein geeft Stichting De Domijnen 180.000 euro subsidie voor de uitvoering van een programma voor leesbevordering van de vroegste jeugd tot en met het voortgezet onderwijs.

Het gaat om een incidentele doelsubsidie voor het programma Samen Lezen, Samen Groeien – Structurele Leesbevordering voor een Kansrijke Generatie. Stein zet hiermee naar eigen zeggen 'een belangrijke stap in de verdere versterking van leesplezier, leesmotivatie en leesvaardigheid bij kinderen en jongeren'.

Leeslijn

Het programma verbindt bewezen leesbevorderingsprogramma's zoals BoekStart, BoekStart in de Kinderopvang en de Bibliotheek op School tot één samenhangende, gemeente-brede aanpak, zo leggen burgemeester en wethouders uit in een raadsinformatiebrief. 'Daarmee wordt gewerkt aan een doorlopende leeslijn vanaf de zwangerschap tot en met de middelbare school, waarin consultatiebureau, kinderopvang, primair onderwijs, voortgezet onderwijs en bibliotheek structureel samenwerken.'

Met de subsidie wordt geïnvesteerd in de uitbreiding van fysieke en digitale collecties, bevordering van ouderbetrokkenheid en de professionalisering van beroepskrachten. Het

programma is bedoeld 'om de kansengelijkheid onder jeugd te vergroten, onderwijs- en taalachterstanden te voorkomen en kinderen en jongeren in alle kernen van Stein uit te dagen tot meer maatschappelijke participatie'.

De subsidie van 180.000 euro komt voor een ton uit de rijksuitkering voor openbare bibliotheken. 80.000 euro wordt gedekt uit het gemeentelijke budget voor leesbevordering en cultuureducatie. Het programma loopt enkele jaren en wordt gemonitord via periodiek overleg tussen gemeente, bibliotheek, kinderopvang en onderwijs.

Ontwikkelkansen

Door te investeren in taal, lezen, cultuur en gelijke ontwikkelkansen wordt bijgedragen aan een sterke basis voor de jeugd van Stein en aan duurzame maatschappelijke ontwikkeling op de lange termijn.

15. Mensen met een beperking in Limburg krijgen steeds vaker hulp van robot: 'Er zijn cliënten die hem als maatje gaan zien'

Door: Jos van den Camp dagblad de Limburger 12 januari 2026

Bij zorgorganisatie Radar wordt nu al de sociale robot gebruikt. Op de foto cliënt Jeanine, robot Leonora en Jaenine's persoonlijk begeleider. © Radar

Steeds meer mensen met een beperking in Limburg hebben een sociale robot naast zich. Of ze worden uitgerust met wearables: draagbare elektronische apparaten om data te verzamelen waardoor hulpverleners eerder kunnen helpen of ingrijpen.

De ontwikkeling is voor een deel ingegeven door een tekort aan personeel in de gehandicaptenzorg. Maar het gebeurt ook om de zelfstandigheid van cliënten te bevorderen

en mensen meer regie over hun leven te geven, zegt Ramon Daniëls van Zuyd Hogeschool. Hij is lector Ondersteunende Technologie in de Zorg en nauw betrokken bij een initiatief van acht zorgorganisaties en de hogeschool om die nieuwe ontwikkelingen zo goed mogelijk te begeleiden en te managen.

Data-gestuurd werken wordt in de gehandicaptenzorg steeds meer doorgevoerd. Draagbare meetapparaten, zoals smartwatches, zijn daar voorbeelden van. Die kunnen bijvoorbeeld in een vroegtijdig stadium stress signaleren bij een cliënt, waarna een hulpverlener meteen actie kan ondernemen.

Virtual reality

Ook zorgtechnologie, zoals virtual reality en sociale robotica, wordt in toenemende mate ingezet, zegt Daniëls. Als voorbeeld noemt hij het gebruik van een virtualrealitybril die mensen met een beperking kan trainen in het bezoeken van bijvoorbeeld een bibliotheek, voordat ze dat daadwerkelijk gaan doen. Andere inzet: een vriendelijk ogend robotje dat geprogrammeerd kan worden. Een cliënt hoort dan bijvoorbeeld wanneer hij bezoek kan verwachten of wanneer hij of zij er verstandig aan doet om een wandelingetje te maken. Voorwaarde bij het gebruik van wearables en sociale robots is dat de cliënten en hun familie het daarmee eens zijn, vertelt Daniëls. Voor zover hem bekend bestaan er geen ethische commissies in de Limburgse zorgorganisaties die daarover besluiten, maar zijn er wel wetenschapscommissies die kijken naar de inzet van dergelijke noviteiten. „Er zijn cliënten die zo'n sociale robot als hun maatje gaan beschouwen en hem bij wijze van spreken versieren met een paar stickertjes of hem een sjaaltje omdoen.”

De inzet van sociale robots is op meerdere plekken de experimenteerfase voorbij. Zorginstelling Radar gaat op grote schaal sociale robots implementeren en schaft op korte termijn vijftig exemplaren aan.

Samenkr8

Acht Limburgse zorgorganisaties hebben hun krachten gebundeld in het samenwerkingsverband Samenkr8. Dat zijn naast Radar ook Daelzicht, Dichterbij, Koraal, Pergamijn, PSW, SGL en WonenPlus. „Ze lopen vaak tegen dezelfde vragen op en zien dezelfde ondernemers op zich afkomen. Dan is samenwerken heel verstandig.” Zuyd Hogeschool heeft zich daarbij aangesloten om met onderzoekers en studenten kennis met Samenkr8 te delen Samen werken de organisaties en de hogeschool eraan om innovaties bij organisaties en individuele medewerkers door te voeren en dat ook te monitoren.

16. Corporaties komen 20 miljard tekort

Binnenlands Bestuur 13 januari 2026

Woningcorporatiekoepel Aedes stelt dat noodzakelijke nieuwbouw en verduurzaming door geldgebrek niet van de grond komt.

© Shutterstock

Woningcorporaties dreigen bijna 20 miljard euro tekort te komen voor verduurzaming, onderhoud en het bouwen van nieuwe woningen op de krappe huizenmarkt. Dit blijkt volgens Aedes uit nieuwe berekeningen die de brancheorganisatie met onder meer het ministerie van Volkshuisvesting heeft gedaan. Daarmee zou de financiële situatie van woningcorporaties zijn verslechterd.

Brief

De koepelvereniging heeft hierover een brief gestuurd naar de Tweede Kamer. Daarin roept Aedes Den Haag op de winstbelasting voor corporaties af te schaffen. 'Er moet nú wat gebeuren om te voorkomen dat onze investeringen weer terugvallen', stelt voorzitter Liesbeth Spies. De belangrijkste oorzaken voor de verslechterde financiën zijn volgens Aedes de gestegen bouwkosten en de hogere rente.

Ondersteunen

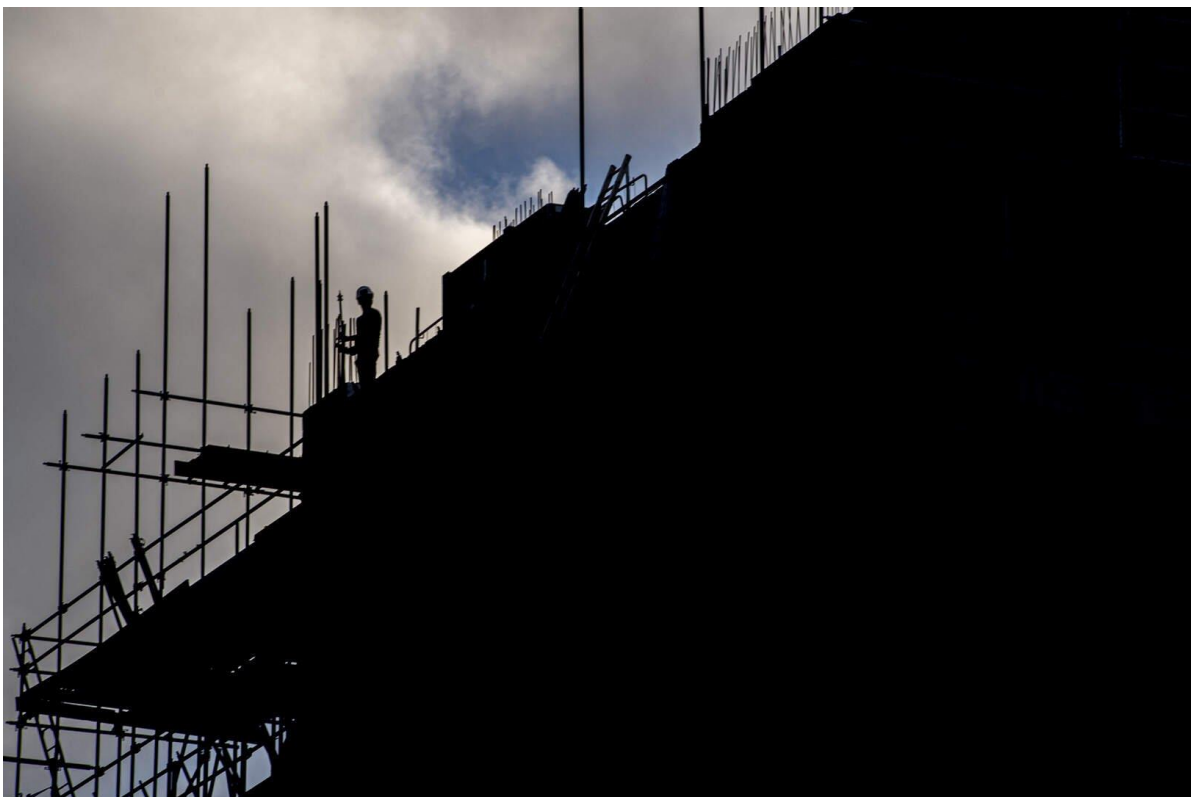
Woningcorporaties moeten nu investeringsbeslissingen nemen over de huizen die ze over een paar jaar willen bouwen. Maar corporaties dreigen in financiële problemen te komen en hebben geen ruimte meer om elkaar te ondersteunen, vreest Aedes. In de corporatiesector worden de laatste tijd voorzichtig mogelijkheden onderzocht [om onderling geld uit te lenen](#). Relatief rijke corporaties met weinig ontwikkelmogelijkheden zouden dan een deel van hun middelen kunnen overhevelen naar corporaties die wel ontwikkellocaties hebben maar het geld missen om tot uitvoering over te gaan.

Regeerakkoord

Het sluiten van een nieuw regeerakkoord is wat Spies betreft een goed moment om de winstbelastingplicht voor woningcorporaties af te schaffen. 'Dan ontstaat er structureel meer hoognodige investeringsruimte. Zekerheid voor de langere termijn is precies wat we nodig hebben voor nieuwbouw en verduurzaming.' Ze benadrukt dat dit ook gunstig zal zijn voor woningzoekers en huurders.

17. Bijna 500 sociale huurders in Limburg bezitten een of meerdere huizen: 'Relevant vanwege de wachtlijsten'

Door: Coen Ramaer dagblad de Limburger 13 januari

Limburgse corporaties bouwden in 2024 slechts zo'n 500 nieuwe woningen. © ANP

Woningcorporaties moeten mensen huisvesten die niet zelfstandig in hun woonbehoefte kunnen voorzien. Desondanks bezitten honderden Limburgse sociale huurders een eigen woning.

Het Centraal Planbureau (CPB) onderzocht hoeveel huurders van corporatiewoningen in Nederland een woning bezitten. Het gaat dus om mensen die gesubsidieerd wonen en daarnaast een of meerdere woningen bezitten die ze kunnen verhuren of gebruiken als tweede huis.

Bijzondere omstandigheden

In heel Nederland doen zo'n 12.000 mensen dat, aldus het CPB. Een klein deel van hen doet dat vanwege bijzondere omstandigheden. Bijvoorbeeld omdat ze in een scheiding liggen.

Maar het merendeel zou prima in hun eigen woning kunnen wonen en de sociale huurwoning aan een ander laten.

Na vragen van De Limburger blijkt dat er 494 Limburgers tussen zitten. Aangezien er 135.000 corporatiehuurders zijn in Limburg, lijkt het in eerste instantie te gaan om een probleem van kleine omvang.

Maar de tekorten zijn groot. En die nemen alleen maar toe omdat er onvoldoende gebouwd wordt. Ter illustratie: Limburgse woningcorporaties zetten in 2024 slechts 508 nieuwe woningen neer. Zouden alle scheefhuurders morgen hun huurwoning vrijgeven, dan komen er dus in één klap ongeveer net zo veel woningen vrij als er vorig jaar nieuw werden gebouwd.

„Dit fenomeen is niet wijdverspreid, maar vanwege de lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen en de duidelijke spanning met de doelstelling van corporaties desalniettemin relevant”, zegt het CPB dan ook. „De gepresenteerde inzichten zetten aan tot nadenken.”

Vermogenstoets

De situatie kan ontstaan omdat woningcorporaties bij de toekenning van een woning alleen naar inkomen mogen kijken en niet naar vermogen. Tegenover de NOS pleitte de voorzitter van de koepel van de Nederlandse woningcorporaties dan ook voor een zogenaamde vermogenstoets.

Woningcorporaties hebben daarnaast beperkt zicht op de ontwikkeling van inkomens nadat ze een woning hebben toegewezen. Het kan dus zo zijn dat iemands inkomen met de tijd harder stijgt dan de huur, waarop opeens zelfs ruimte ontstaat om een tweede woning te kopen.

Landelijk zijn er volgens recent onderzoek van de overheid ruim 117.000 huishoudens die in corporatiewoningen wonen, maar van wie de inkomens eigenlijk te hoog zijn. Al jarenlang gaat het om 7 tot 8 procent van de huurders.

Overigens baseerde het CPB zich voor zijn onderzoek op cijfers uit 2024. Volgens een van de auteurs is dat geen probleem. „We hebben de groep scheefhuurders ook door de tijd heen bekeken”, zegt Jort Sinninghe Damsté. „En het is een heel constante groep. Het zijn grotendeels dezelfde mensen.”

Namen heeft het CPB niet. Het onderzoek werd uitgevoerd op basis van geanonimiseerde data. Saillant detail: het CPB vond ook uit dat er in Nederland 33 corporatiehuurders zijn die daarnaast tien of meer woningen bezitten.

18. Asielzoekers moeten geld dwangsom gebruiken voor eigen opvang

[ANP](#) (bron: Binnenlands Bestuur 14 januari 2026)

Geld dat asielzoekers ontvangen omdat ze te lang hebben moeten wachten op een beslissing van het IND, moeten ze gebruiken voor hun opvang.

© Foto: Robin Utrecht/ANP

Asielzoekers die geld hebben gekregen omdat de IND te lang doet over het beslissen over hun asielaanvraag, moeten dat boven een bepaalde grens inleveren om mee te betalen aan hun opvang. Dat heeft de Raad van State (RvS) woensdag besloten, in lijn met de werkwijze van opvangorgaan COA.

Vier asielzoekers hadden een zaak aangespannen tegen het COA. Het orgaan vraagt hen kostgeld, omdat ze een vermogen boven de vermogensgrens hebben. Dat geld hebben ze verkregen uit dwangsommen die het ministerie moet betalen als niet binnen de wettelijke termijn een uitslag volgt op de asielaanvraag. De asielzoekers vinden dat dit geld niet mag meetellen bij hun vermogen, omdat dit immateriële schadevergoeding is voor het lange wachten.

Financiële prikkel

De RvS ziet dit geld, net als het COA, niet als schadevergoeding maar als 'financiële prikkel voor de minister om sneller op een asielaanvraag te beslissen'. Daarom mag het meegeteld worden in het vermogen van de asielzoeker. Volgens EU-wetgeving mogen landen bij voldoende eigen middelen een bijdrage vragen van asielzoekers, aldus de RvS.

Grote achterstand

De IND heeft een grote achterstand en dus kregen de vier asielzoekers tussen de 15.000 en 30.000 euro aan dwangsommen uitbetaald voor het wachten. Daardoor kwam hun vermogen boven de grens uit. Voor een alleenstaande ligt die rond de 6300 euro en voor een

alleenstaande ouder of echtpaar rond de 12.500 euro, legt een RvS-woordvoerder uit. Op basis van een formule moesten ze maandelijks kostgeld betalen tot een totaal van 2600 tot 11.600 euro aan het COA, zodat hun vermogen weer slonk naar de grens.

Een van de vier advocaten laat weten niet door te procederen bij het Europees Hof. De andere advocaten bestuderen de uitspraak nog.

19. Wat komt er in 2026 af op gemeenten op het beleidsterrein Werk en Inkomen

Blog

Bastiaan Ouwehand Pont Zorg en Sociaal 15 januari 2026

Het jaar 2026 belooft spannend te worden voor gemeenten. Wat komt er allemaal op gemeenten af?

Politieke ontwikkelingen

In maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Vlak daarvoor proberen veel gemeentebesturen nog hun stempel te drukken op deze verkiezingen. Na de stembusgang starten de onderhandelingen richting een nieuw collegeakkoord. Ook landelijk wordt gewerkt aan een nieuw coalitieakkoord. Tot welke nieuwe lokale en landelijke plannen zullen de onderhandelingen leiden? Wie worden de nieuwe wethouders om mee samen te werken? Wat worden de nieuwe beleidsmatige en financiële kaders? Zal ook binnen het domein Werk en Inkomen bezuinigd moeten worden?

Nieuwe wet- en regelgeving

Ondertussen komt er vanuit het Rijk nieuwe wetgeving af op gemeenten. In het domein van Participatie zijn dit onder andere de wetsvoorstellen *Van school naar duurzaam werk* en *Participatiewet in balans*. Daarnaast gaan de ontwikkelingen rondom sociaal ontwikkelbedrijven en de regionale arbeidsmarktinfrastructuur door. Al deze

ontwikkelingen vragen om inzet en aanpassingsvermogen van de betrokken partijen. Dat zijn in de eerste plaats gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven. En daarnaast de andere samenwerkingspartners in de regio, waaronder onderwijsinstellingen, het UWV en werkgevers.

Arbeidsmarktkrapte en financiën onder druk

Welke ambities kunnen gemeenten onder het reeds voorgenomen en het nog ongewisse nieuwe beleid waarmaken? Dat is de vraag in een tijd waarin het een grote uitdaging is om gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. De arbeidsmarktkrapte neemt weliswaar iets af, maar zal de komende jaren niet meer verdwijnen. Daarbij komt dat veel gemeenten krap bij kas zitten en de financiële onzekerheid rondom de middelen vanuit het Rijk blijft bestaan. Vanaf 2028 wordt er gekort op het gemeentefonds en daar komen mogelijk nog nieuwe bezuinigingen vanuit het Rijk bij.

Visie en strategie voor de toekomst

Het is voor veel gemeenten niet eenvoudig om alle ontwikkelingen bij te houden en de samenhang ertussen te zien. Want dat is nodig om een goede visie op de komende periode te hebben. En om een strategie te ontwikkelen die toekomstbestendig is. Om daarmee beleid te kunnen uitvoeren op een manier die niet al te zeer beïnvloed wordt door de politieke wisselingen op lokaal en nationaal niveau.

Blogreeks

Met deze blogreeks bieden we een aantal aanknopingspunten aan om met alle uitdagingen in deze ingewikkelde tijd om te gaan.

In de eerstvolgende blogs bekijken we een aantal varianten voor een bestendige en effectieve uitvoering van de Participatiewet in een veranderende wereld. Daarna vertellen we het verhaal van gemeenten die vooroplopen in de beoogde transitie van de *Participatiewet in balans*. Hoe ziet de beweging naar meer eenvoud, menselijke maat en vertrouwen er bij deze gemeenten uit? Hoe zorgen zij ervoor dat de slinger niet doorslaat naar blind vertrouwen?

Het laatste deel in de blogreeks gaat over de inrichting van de eigen organisatie en de verhouding tot andere gemeentelijke organisaties. Welke taken voert een gemeente zelfstandig uit, bij welke taken kan worden samengewerkt en wat zijn de gevolgen van de gemaakte keuzes?

Afsluitend event op 12 maart – mis het niet!

Op **12 maart** organiseren we in **Utrecht** een inspirerend afsluitend event voor professionals in het beleidsdomein **Werk & Inkomen**. Tijdens deze bijeenkomst duiken we samen in de belangrijkste ontwikkelingen, verkennen we urgente uitdagingen en ontdekken we concrete kansen om hier als organisatie effectief op in te spelen.

Het programma en de sprekers maken we binnenkort bekend, maar één ding staat vast: dit wordt een waardevolle middag vol inzichten, uitwisseling en praktische handvatten.

Deelname is kosteloos.

20. Nibud: alleenstaande ouder verliest veel inkomen als kind 18 wordt

NOS Nieuws•vandaag 15 januari 2026

Als een thuiswonend kind 18 jaar wordt, kan het inkomen van een huishouden fors dalen, blijkt uit onderzoek van het Nibud. Als een kind volwassen wordt, vallen de kind-gebonden toeslagen weg en kunnen sommige gezinnen er financieel behoorlijk op achteruitgaan. Voor alleenstaande ouders zijn de financiële gevolgen vaak groter dan gezinnen met twee ouders.

Het kan gaan om een verlies aan inkomen tussen de 300 en ruim 700 euro per maand, berekent het Nibud. Eénoudergezinnen ontvangen, als hun inkomen beperkt is, een hoger kind-gebonden budget.

"Wanneer ouders kinderbijslag en het kind-gebonden budget nodig hebben om rond te komen, levert het wegvallen van deze toeslagen direct spanning en onzekerheid op", zegt Nibud-directeur Mattias Gijsbertsen.

Studiefinanciering voor een studerend kind maakt dat verlies aan inkomsten niet goed. Voor een huishouden waarbij een kind naar het mbo gaat in plaats van naar het hbo of de universiteit, is die klap vaak nog groter. Voor je 18de krijg je dan nog geen studiefinanciering, terwijl je dat al wel krijgt als hbo- of universitair student.

Praten

Tegenover die lagere inkomsten voor ouders en hun kind staan juist hogere lasten. Volwassen kinderen gaan meer betalen voor hun zorgverzekeringen en onderwijs wordt duurder. Uit het onderzoek blijkt dat ouders hier niet veel over praten met hun kinderen.

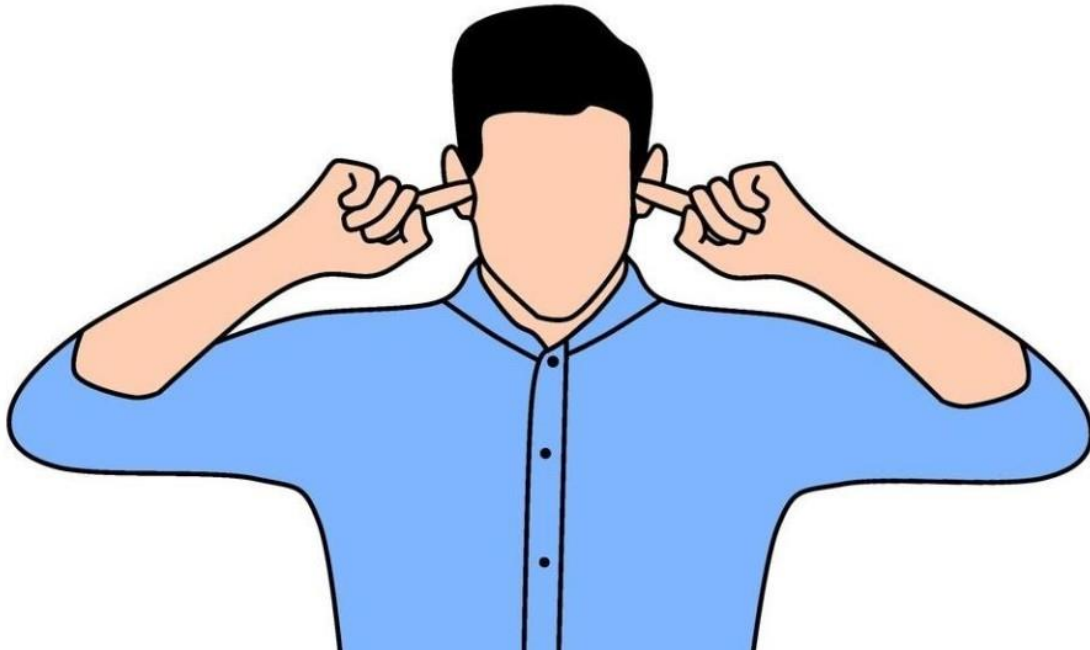
Door de krapte op de woningmarkt blijven jongeren steeds langer thuis wonen. De helft woont als 23-jarige nog altijd thuis, [blijkt uit cijfers van het CBS](#). Als ze thuis blijven wonen, lopen de kosten voor inwoning gewoon door. Maar volgens het Nibud vragen ouders hun kinderen niet snel om een financiële bijdrage.

De sterke inkomstendaling zou gedempt moeten worden om kansenongelijkheid te voorkomen, zegt Nibud-directeur Gijsbertsen. "Er zijn huishoudens die de kinderbijslag en het kind-gebonden budget als inkomen niet missen, maar we zien ook huishoudens die deze inkomsten én die uit de bijbaan van hun 18-jarige hard nodig hebben om de noodzakelijke uitgaven te kunnen betalen."

21. Zorgen VNG om doof kabinet

[Hans Bekkers](#) Binnenlands Bestuur 16 januari 2026

Kamerverzoeken ten spijt, maakt de minister niet helder welke taken onder medebewind vallen en hoe die zich verhouden tot de financiering.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) deelt de zorgen van de Raad voor het Openbaar Bestuur over de weigering van het kabinet in kaart te brengen met welke taken het rijk de gemeenten opzadelt en hoeveel geld ze daarvoor krijgen.

Disbalans

De Raad voor het Openbaar Bestuur reageerde eerder deze week verbaasd op de brief van het kabinet geen werk te maken van het oplossen van de disbalans in de financiële verhoudingen tussen het rijk en de decentrale overheden. De belangrijkste aanbeveling van de onafhankelijke adviesraad in twee rapporten om inzichtelijk te maken welke taken gemeenten allemaal in opdracht van het rijk uitvoeren – de medebewindstaken – legt het kabinet namelijk naast zich neer. ‘Verbazingwekkend en zorgelijk’, aldus de ROB.

Ontbreken overzicht

VNG-directeur Leonard Geluk zegt die zorgen te delen. ‘De kernvraag is of er voldoende inzicht is in welke taken gemeenten uitvoeren, hoeveel beleidsruimte zij daarbij hebben en of daar passende middelen tegenover staan. Volgens de ROB ontbreekt dat overzicht, waardoor lastig te beoordelen is of taken, bevoegdheden en middelen nog in balans zijn en of het parlement wetgeving goed kan controleren op uitvoerbaarheid en betaalbaarheid’, aldus Geluk in een post op LinkedIn.

Knelpunt

De reactie van dubbel-demissionair minister Rijklaart (Binnenlandse Zaken, BBB) bevat volgens hem wel een belangrijk signaal, omdat hij in zijn Kamerbrief de disbalans tussen taken, bevoegdheden en middelen erkent en bevestigt dat medebewindstaken in principe

door het rijk moeten worden bekostigd. Geluk: 'Het knelpunt zit in de vervolgstap. De minister kiest voor verkenning, gesprekken en monitoring, zonder vooraf helder te maken welke taken onder medebewind vallen en hoe die zich verhouden tot de financiering. Dat biedt te weinig houvast, juist nu beide Kamers om duidelijkheid vragen.'

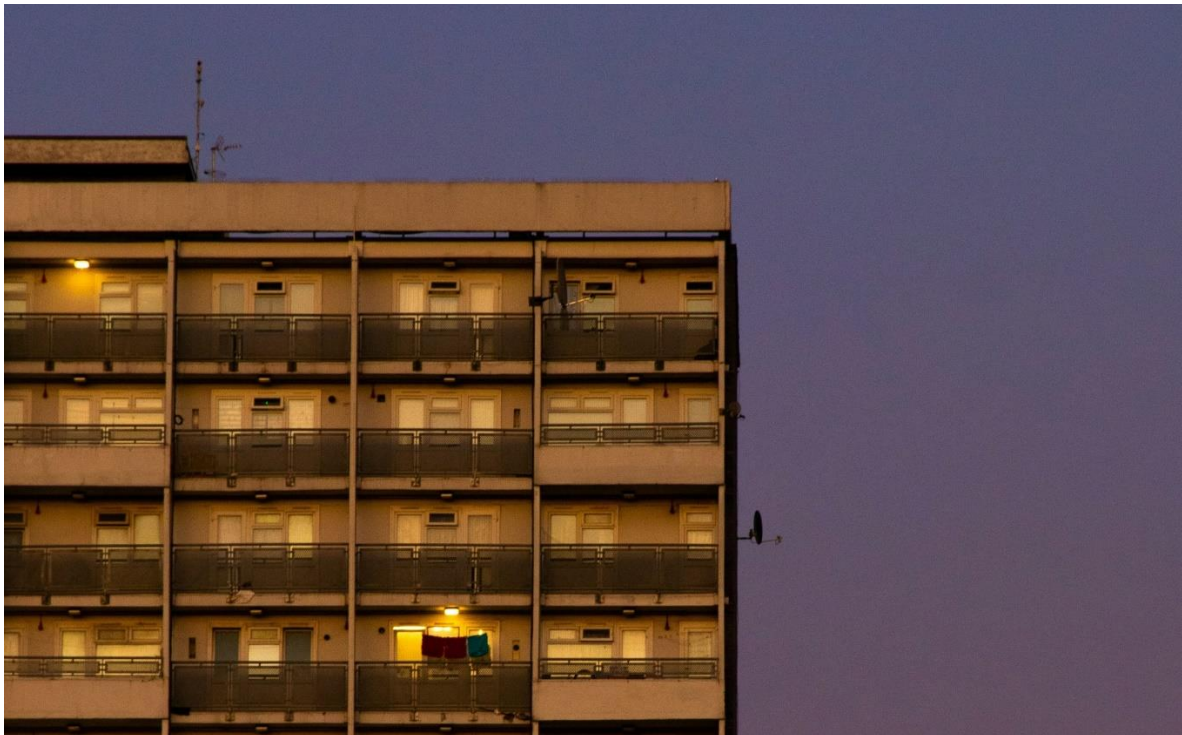
Te technisch

Een gezamenlijk gesprek tussen rijk, gemeenten, provincies en koepels is volgens hem nodig om inhoud, beleidsruimte en bekostiging in samenhang te bespreken. 'Zolang dat gesprek uitblijft, blijft onduidelijk hoeveel ruimte er is voor eigen beleid en worden het gemeentefonds en provinciefonds te veel gezien als technische instrumenten, terwijl zij de basis vormen onder sterke decentrale overheden', stelt Geluk. 'Het laatste wat we willen is dit gesprek vertragen. We willen graag bespreken hoe we ook echt verder komen. Dit is hard nodig.'

22. Analyse dashboard Actieplan Dakloosheid 2025: de conclusies

VNG (bron: Pont Zorg en Sociaal 16 Januari 2026)

De ambitie van het Nationaal Actieplan Dakloosheid (NAD) is om dakloosheid in 2030 op te lossen. Dat moet onder andere gebeuren door forse inzet van gemeenten op preventie en de focus op Wonen Eerst. Hoe is het gesteld met de voortgang van gemeenten op dit punt? Dat maken we inzichtelijk met het NAD-dashboard.

In december 2025 is de 4e meting gepubliceerd, ingevuld door alle 45 regio's. Hieronder de belangrijkste overkoepelende conclusies ten opzichte van december 2024.

Druk op opvang blijft toenemen

Hoewel regio's intensief werken aan preventie, tijdelijke opvang, regionale samenwerking en het versnellen van de doorstroom, blijft het aantal dak- en thuisloze mensen stijgen. Opvanglocaties zitten vol, wachtlijsten groeien en nieuwe instroom neemt toe. De moeite die regio's stoppen in preventie, doorstroom en vlotte uitstroom, is lang niet altijd terug te zien in de cijfers. Dit heeft niet alleen te maken met het nijpende woningtekort maar ook met een stroeve uitvoering, waarin de juiste samenwerking nog niet altijd wordt gevonden. De druk op de opvang stijgt hierdoor enorm.

Wonen Eerst blijkt in de praktijk weerbarstig

Wonen Eerst is in 2025 opgenomen in 95% van de regionale plannen (tegen 82% in 2024) maar de praktische uitvoering blijft achter. In sommige regio's ontbreekt bestuurlijk draagvlak of is de aandacht gericht op het overeind houden van (grootschalige) opvangvoorzieningen. Positief is dat de samenwerking tussen gemeenten en corporaties wel verbetert wat cruciaal is voor succes.

Regio's versterken samenwerking tussen centrumgemeente en regiogemeenten

Gemeenten binnen regio's werken in 2025 nauwer samen. Niet alleen centrumgemeenten maar ook de regiogemeenten nemen meer verantwoordelijkheid. Dat zien we terug in de regionale uitvoeringsplannen. Er wordt steeds vaker ingezet op kleinschalige opvang in de gemeente van herkomst waardoor dak- en thuisloze mensen dichterbij hun netwerk kunnen verblijven. In 2025 laat 92% van de regio's weten aan het streven naar opvang in de gemeente van herkomst expliciet op te nemen in het regionaal actieplan. Dat is een stijging ten opzichte van 2025 (79%).

Uitvoering blijft knelpunt

Veel regio's geven aan, dat er steeds vaker bezwaar wordt gemaakt door omwonenden bij de realisatie van voorzieningen voor complexe doelgroepen, waaronder dakloze mensen. Hierdoor worden plannen vertraagd of zelfs stilgelegd. Ook worden initiatieven beperkt door wetgeving vanuit het fysieke domein, de complexiteit van aanbestedingen en een prioriteit bij andere belangen (zoals een natuurlijke omgeving). De beschikbare woningvoorraad is bovendien beperkt en wordt door meerdere groepen aangesproken. Hierdoor stagneert de doorstroom naar stabiele huisvesting en neemt het aantal dak- en thuisloze mensen verder toe. Regio's laten weten dat de regeldruk de voortgang belemmert en dat meer landelijke sturing kan helpen om bestuurlijke slagkracht te vergroten.

Uitstroom uit verblijfsinstellingen blijft kwetsbaar

In 2025 geven de meeste regio's aan dat zij actief werken aan het voorkomen van dakloosheid na uitstroom uit verblijfsinstellingen, vooral via duidelijkere afspraken over doorstroom en begeleiding. Deze afspraken zijn het best uitgewerkt voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen, voor andere instellingen is dit lastiger door complexe financiering en samenwerking. Steeds meer regio's zetten regionale structuren in om uitstroom beter te organiseren maar knelpunten blijven bestaan, met name door woningtekort en onvoldoende afstemming tussen regio's, GGD en corporaties. Vooral jongeren uit de jeugdzorg blijven risico lopen om na uitstroom dakloos te worden.

Regio's blijven vol inzetten op preventie

Alle regio's werken met out-reachende teams voor vroeg-signalering en bemoeizorg. Sommigen investeren hierbij in extra capaciteit of nieuwe methodieken, terwijl anderen juist tegen grenzen van financiering aanlopen. Daarnaast beschikken alle regio's over een netwerk van inloop- en steunpunten dat als laagdrempelig vangnet fungeert. Ook passen

vrijwel alle regio's de kostendelersnorm op maat toe om inkomensproblemen en dakloosheid te voorkomen. Tot slot blijft het doen van huisbezoeken bij huishoudens met huurachterstanden een belangrijk preventiemiddel, vaak samen met corporaties. Deze ontwikkelingen laten zien dat regio's breed inzetten op preventie.

Haalbare tussenstappen en best practices

Veel regio's ervaren de ambitie van nul dakloosheid in 2030 als onrealistisch. Daarom is er behoefte aan realistische tussendoelen en concrete voorbeelden van wat werkt (best practices). Het Platform Sociaal Domein en Eerst een Thuis ontwikkelen hiervoor een ondersteunend aanbod.

Meer informatie

Bekijk de individuele voortgang van de regio's op het [Dashboard Beschermd Thuis en Aanpak dakloosheid](#)

23. Voorzitter van artsen slaat alarm: 'Het is dramatisch bij UWV'

Door: John van den Oetelaar, Julia Bokdam de Gelderlander 21 januari 2026

Wim van Pelt vertrekt als voorzitter van de club van UWV-artsen: „Er zijn gewoonweg te weinig verzekeringsartsen opgeleid.

Nu het UWV kwetsbaarder is dan ooit, met lange wachtlijsten en een tekort aan artsen, stopt Wim van Pelt na zestien jaar als voorzitter van de club van UWV-artsen. Een openhartig afscheidsinterview over het wegpoetsen van problemen en de houding van de UWV-top. „Het schip zinkt steeds sneller.”

Hij had er even over moeten denken, over een interview als scheidend voorzitter van de Novag, de vereniging van UWV-artsen. Tijdens het gesprek is Wim van Pelt bedachtzaam. Hij vindt het ook best spannend, geeft hij toe, maar het is belangrijk. Nog voordat de koffie is doorgelopen, is het woord 'rampzalig' al gevallen.

Het UWV verkeert in zwaar weer, het vertrek van Pelt komt in een turbulente tijd. Er is een groot tekort aan verzekeringsartsen en de wachtlijsten zijn lang. Daarbovenop gaat er veel fout. Tienduizenden mensen kregen jarenlang een verkeerd bedrag op hun rekening, door fouten van het UWV.

De problemen zijn inmiddels zo groot dat minister Mariëlle Paul laatst de Kamer liet weten dat UWV nog maar beperkt zal toekomen aan bezwaarzaken en herbeoordelingen.

Rampzalig, maar niet toevallig, volgens Van Pelt. „Het UWV zegt: het overkomt ons.

Ingewikkelde wetgeving, een tekort aan artsen. Maar we zijn hier niet zomaar terechtgekomen. Het is een gevolg van beleid.”

Het is dramatisch, zegt u?

„Alleen als je in de financiële problemen komt, maak je nog kans op een herbeoordeling. Dat is toch dramatisch, ik kan het niet mooier maken. Dus we wachten tot mensen in de problemen zitten, terwijl iedereen weet dat financiële problemen ook nog eens een enorm slechte invloed op de gezondheid hebben?”

En is het rechtmatig?

„Absoluut niet, want het criterium bij een herbeoordeling is inhoudelijk medisch. Het criterium is niet: zit u financieel in de problemen of niet? Stel dat iemand gedeeltelijk arbeidsongeschikt was. Een licht probleem en dat wordt ernstiger. Hij krijgt een operatie en hij zit niet in de financiële problemen. Dan gaat het UWV niet her-beoordelen. Moet iemand dan wachten tot hij in de financiële problemen zit? Dat is de consequentie.”

Ongeveer 300.000 mensen zitten in een tijdelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering. Die kunnen wellicht ook beter worden en weer terug aan het werk?

„Met het aantal beoordelingen dat het UWV nu wil doen, duurt het ongeveer vijftig jaar om al die mensen een keer te zien. We weten dus niet wie er nog recht heeft op een uitkering en wie niet. Ik wil niemand tekort doen, maar een deel is hersteld, maar blijft tot het pensioen in de WIA.”

U begon zestien jaar geleden als voorzitter van de Novag, toen was er ook al een tekort aan verzekeringsartsen.

„Er zijn gewoonweg te weinig verzekeringsartsen opgeleid, terwijl je bijvoorbeeld al lang kon voorzien dat er heel veel met pensioen zouden gaan. En ja, de instroom bij de WIA is gestegen, maar als je die verhoging wegcijfert, dan zouden we nog steeds een tekort hebben.”

De Novag heeft eerder voorgesteld een eigen onafhankelijke medische dienst, buiten het UWV, te willen onderzoeken. Maar dan kom je toch nog steeds niet aan die artsen?

„Wij denken het wel. Laten we het proberen, klein eerst. En als het werkt, dan denk ik dat we het moeten uitrollen. We zien dat het UWV het moeilijk heeft om artsen te werven en te behouden. Van de afgestudeerde verzekeringsartsen vertrekt ongeveer de helft op korte termijn.”

Is er binnen de politiek voldoende oog voor de ernst van de situatie, hoe groot de problemen zijn?

„Ik merk geen groot urgentiegevoel. Waar we nu zitten was voorspelbaar, eigenlijk. En nu worden mensen alleen nog her-beoordeeld als ze in de financiële problemen zitten. Dat is toch verschrikkelijk?”

Is dat iets waarvan u wakker ligt?

„Met momenten wel. Iedereen is gewoon keihard aan het werk, maar ook de sociaal-medisch verpleegkundige, de verzekeringsarts, de secretaresse kunnen niet meer de dienstverlening bieden die noodzakelijk is. Het schip zinkt steeds sneller. Een heel pessimistische boodschap.”

Hoe komen we hier nog uit?

„We kunnen de WIA vereenvoudigen, maar het grote verschil gaat het niet maken. We moeten kijken of dit bestuursmodel nog werkt. Nu worden er voortdurend oplossingen geformuleerd die niet werken, keer op keer. Dus we gaan niet vooruit, maar we gaan achteruit, de afgelopen jaren. Er is ook geen toezicht op het UWV, geen raad van toezicht. Vroeger mocht de inspectie komen kijken, dat mag nu niet meer. Eigenlijk is de pers de enige toezichthouder op het UWV.”

En de minister en Kamer?

„Uhm... het UWV informeert het ministerie. Dus daar wordt bepaald wat richting het ministerie gaat.”

En dat gebeurt gebrekkig, bedoelt u?

„Ik denk dat er onvoldoende openheid is om signalen te bespreken, omdat bepaalde pilots moeten lukken. Er wordt voortdurend geroepen dat alle pilots zijn geslaagd, maar ondertussen zie je dat het schip zinkt.”

Heeft u daar een voorbeeld van?

„Het UWV-kantoor in Heerlen. Daar gingen verzekeringsartsen andere kantoren helpen die klem zaten. De productie was opvallend hoog en wij kregen meerdere signalen dat het niet goed ging. Maar Heerlen is het uithangbord, zo moet UWV worden in de toekomst.”

Volgens de minister gaat het maar om één signaal over vijf dossiers. Dat viel toch uiteindelijk mee?

„Dat is gewoon niet waar. Vanuit het UWV kwamen eerder signalen, van ons ook nadat we uit het land hoorden dat er nogal wat aan te merken viel op die dossiers. Om dan te zeggen dat het om één signaal gaat. Dat lijkt mij op zijn minst onvolledig informeren van de Kamer. Wij krijgen ook geen inzage, maar ik hoor dat 70 procent van de honderd onderzochte dossiers niet in orde is.”

Kritiek op het UWV wordt niet gewaardeerd, horen wij. Medewerkers zijn bang voor de consequenties als zij problemen aankaarten. Herkent u dat?

...(voorzichtig)... „Ja, wat kan ik daarover zeggen? Feedback wordt niet altijd geapprecieerd.”

U zegt: we zitten in een dramatische situatie. Maar u was er vanaf het begin zelf bij. Heeft u voldoende gedaan om het tij te keren?

„Achteraf kunnen we in elk geval zeggen dat we onvoldoende succes hebben gehad om het UWV goed op de rails te houden. We weten niet waar we anders hadden gestaan. Dat is ook zo. En bij sommige problemen en incidenten hebben we wel wat kunnen betekenen. De meningen zullen verdeeld zijn over hoe succesvol we geweest zijn.”

Reactie van het UWV: uitspraken Van Pelt ‘ongefundeerd’

‘Als UWV hebben we reguliere overleggen met vakbond Novag. Als UWV gaan we vanzelfsprekend graag met het Novag-bestuur in gesprek naar aanleiding van de ongefundeerde uitspraken van de heer Van Pelt, die onnodig onrust veroorzaken bij onze cliënten en waar wij ons niet in herkennen. In de Kamerbrief van 19 december jl. geeft de minister van SZW duiding over de hoge instroom van het aantal mensen dat een WIA-uitkering aanvraagt, de complexe wetgeving waar UWV mee te maken heeft en het tekort aan verzekeringsartsen. We beseffen dat veranderingen die we doorvoeren om het fundament van de sociaal-medische dienstverlening te verbeteren en te verstevigen, noodzakelijk zijn.

Onze medewerkers werken dagelijks hard om cliënten te helpen en onze dienstverlening te verbeteren aan de hand van de opgestelde ‘Ontwikkelagenda sociaal-medische dienstverlening’. Zo ook onze medewerkers in Heerlen. Het percentage dat de heer Van Pelt

noemt herkennen wij niet. Daarin steunt onze Raad van Bestuur de medewerkers in Heerlen.'

24. Een uitkering digitaal aanvragen? Overheid blijkt niet klaar voor eigen wet

[Sjoerd Hartholt](#) *Binnenlands Bestuur 23 januari 2026*

Omdat de ontwikkeling van het landelijke systeem achterloopt wordt gemeenten geadviseerd de mogelijkheid nog niet aan te bieden.

© Shutterstock

Gemeenten mogen sinds 1 januari 2026 eindelijk DigiD gebruiken om inwoners digitaal aanvragen te laten doen binnen de Participatiewet. Een bezoek aan de balie is daardoor niet meer nodig. Maar de praktijk blijkt weerbarstig: omdat de ontwikkeling van het landelijke systeem van het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) achterloopt wordt gemeenten geadviseerd de mogelijkheid nog niet aan te bieden.

Inwoners die digitaal bijvoorbeeld een uitkering willen aanvragen, mogen zichzelf van de wet sinds januari digitaal identificeren via DigiD op het niveau 'substantieel'. Dat niveau geldt na een eenmalige identiteitscontrole in de DigiD-app met een paspoort, rijbewijs of identiteitskaart. De wet is er klaar voor, maar gemeenten zijn niet verplicht. En dat is maar goed ook: de gemeenten die dit wel willen, stuiten op grote technische uitdagingen die een succesvolle adoptie onmogelijk maken.

Landelijk Stelsel Toegang niet klaar

De belangrijkste hindernis is dat het ministerie van BZK het landelijke Stelsel Toegang, waarop overheidsorganisaties moeten aansluiten om aan de Wet digitale overheid te voldoen, nog altijd niet volledig heeft afgerond. En ook de machtigingsvoorziening, waarmee iemand digitaal namens een ander kan handelen, is ook nog niet klaar. Juist die voorziening is van belang voor mensen die niet zelfstandig digitaal een aanvraag kunnen indienen.

Anders wordt een grote groep inwoners buitenspel gezet. 'Zonder een goedwerkende machtigingsvoorziening heeft de VNG bij BZK aangegeven dat gemeenten hun diensten niet naar een hoger betrouwbaarheidsniveau kunnen brengen. Dit is ook het advies aan de gemeenten', laat een woordvoerder aan *Binnenlands Bestuur* weten. BZK verlengde vanwege dat standpunt de overgangstermijn naar juli 2028.

Veel werk voor gemeenten

Maar ook gemeenten zelf staan in veel gevallen voor een complexe technische uitdaging. VNG [waarschuwde onlangs](#) dat gemeenten digitale systemen niet altijd zodanig hebben ingericht dat inloggen op dit hogere niveau eenvoudig kan worden toegepast. In sommige gemeenten is DigiD per dienst of per systeem apart geregeld. In andere gemeenten lopen meerdere digitale diensten via dezelfde technische aansluiting. Als het inlogniveau 'substantieel' wordt ingevoerd, kan dat gevolgen hebben voor meerdere gemeentelijke processen tegelijk.

Dat betekent dat een keuze om de bijstandsaanvraag volledig digitaal mogelijk te maken, kan doorwerken in andere onderdelen van de gemeentelijke dienstverlening. Gemeenten moeten daarom eerst nagaan hoe hun digitale infrastructuur is opgebouwd en wat een wijziging precies betekent. Daarbij komt dat aanpassingen vaak samenhangen met externe softwareleveranciers en bestaande contracten. Het vergt veel afstemming en soms ook investeringen om de systemen aan te passen.

Inwoners uitsluiten mag niet

Gemeenten die ondanks de genoemde uitdagingen toch nu al DigiD binnen de Participatiewet mogelijk willen maken, moeten volgens VNG rekening houden met extra hulpvragen van inwoners. De koepelorganisatie onderstreept dat digitale dienstverlening nooit mag leiden tot uitsluiting van inwoners. 'Dit geldt in het bijzonder binnen de Participatiewet, waar het gaat om toegang tot bestaanszekerheid. Gemeenten zijn daarom verplicht om naast digitale kanalen passende alternatieven en ondersteuning te blijven bieden voor inwoners die moeite hebben met digitaal zakendoen.'

25. Dick Haster ontvangt rode lintje voor schuldhulpverlening in Westelijke Mijnstreek

Dagblad de Limburger 26 januari 2026

Dick Haster. © Peter Schols

Dick Haster, kartrekker van de Werkplaats Financiën dat in Sittard-Geleen mensen met schulden bijstaat, heeft het rode lintje ontvangen.

Jaarlijks reikt de afdeling GroenLinks-PvdA Westelijke Mijnstreek een rood of groen lintje uit aan een persoon of instantie die zich inzet voor sociale waarden en/of voor het milieu en het klimaat.

Haster startte in 2017 met vrijwilligers de Werkplaats Financiën, een plek waar mensen uit de Westelijke Mijnstreek anoniem om financiële hulp kunnen vragen. Het initiatief is ondergebracht bij Partners in Welzijn.

Voor de Zuyd Hogeschool ontwikkelde hij als docent een lesprogramma over schuldhulpverlening, dat elders in Nederland navolging kreeg. Hij was bovendien tot 2024 voorzitter van het Sociaal Overleg, belangenbehartiger van bijstandsgerechtigden in Sittard-Geleen.

26. Waarom we in de publieke sector moeten leren om makkelijk te schrijven

Binnenlands Bestuur 21 januari 2026

Duidelijke taal is geen versimpeling, maar juist een kracht.

Madelon Keizer | Beeld: AFAS

Soms lees ik een tekst en denk ik: “ik spreek toch gewoon Nederlands?” Toch snap ik niet meteen wat er staat. Dat gebeurt me opvallend vaak bij communicatie uit de publieke sector. Een whitepaper, een brief van de gemeente of iets van de Belastingdienst: ik moet soms echt twee keer lezen om te begrijpen wat er bedoeld wordt. En dat vind ik zonde, want het hoeft helemaal niet zo ingewikkeld te zijn. Duidelijke taal is namelijk geen versimpeling. Het is juist een kracht.

Moeilijke woorden zijn normaal geworden

Toch zijn moeilijke woorden heel normaal geworden, vooral in de publieke sector. Woorden die netjes klinken, maar die niet meteen iets zeggen. Denk aan termen als ‘beoogd’, ‘integraal’, ‘enigszins’ of ‘het borgen van rechtmatigheid’. Ze staan vaak in zinnen die lang zijn, vol bijzinnen, en waarbij je aan het einde bijna vergeten bent hoe de zin begon. Het lijkt professioneel, maar het leest niet prettig. En eerlijk: na een lange werkdag heb ik daar gewoon geen energie voor. Als ik ’s avonds op de bank plof, wil ik niet ook nog een tekst moeten ontcijferen. Mijn hoofd heeft al uren aangestaan. Dan wil ik iets lezen dat duidelijk is, zodat ik meteen snap wat de boodschap is. En ik weet zeker dat ik niet de enige ben die dat zo voelt.

Waarom ik vorig jaar bewuster ben gaan schrijven

Wat ik zelf vorig jaar merkte, is dat ik die ingewikkelde stijl langzaam begon over te nemen. In mijn werk schrijf ik dagelijks teksten. Denk aan webteksten, advertenties, blogs en campagnes. En steeds vaker betrapte ik mezelf erop dat ik automatisch formeler ging

schrijven, omdat ik dat taalgebruik zo vaak tegenkom bij publieke organisaties. Vooral als het gaat om onderwerpen waar veel beleid, regels of processen bij komen kijken. Maar hoe vaker ik dat deed, hoe vaker ik dacht: waarom maken we het zo moeilijk?

Een voorbeeld: contractbeheer in gewone taal

Neem bijvoorbeeld een situatie waarin je een nieuw softwaresysteem promoot voor contractbeheer binnen publieke organisaties. Dan kun je zeggen: “Deze applicatie ondersteunt organisaties bij het integraal beheren van contractuele afspraken, met als doel het vergroten van compliance en het borgen van rechtmatigheid binnen de bedrijfsvoering.” Dat klinkt misschien netjes, maar als je dit leest, moet je even schakelen. Je moet nadenken over woorden als ‘integraal’, ‘compliance’ en ‘borgen’. Terwijl je eigenlijk gewoon wilt zeggen wat het oplevert. Namelijk: “Met deze software zie je in één oogopslag welke contracten aflopen, wie actie moet ondernemen en waar risico’s zitten. Zo voorkom je verrassingen en houd je grip op afspraken.” Dat is veel duidelijker. Je snapt meteen wat het betekent, zonder dat je er extra tijd of energie in hoeft te stoppen. En toch kiezen we in de publieke sector vaak voor die eerste versie. Alsof het alleen professioneel is als het ingewikkeld klinkt.

Waarom doen we dit eigenlijk?

Ik was benieuwd waarom dat zo is. Dus uit nieuwsgierigheid vroeg ik het aan AI: waarom gebruiken organisaties in de publieke sector vaak moeilijke woorden? Het antwoord was eigenlijk best logisch. Het komt vaak door een combinatie van traditie, de wens om deskundig over te komen en onzekerheid. Moeilijke woorden geven een gevoel van controle en autoriteit. Ze maken iets officieel. Alleen is de vraag: helpt dat de lezer ook echt? Want uiteindelijk gaat communicatie niet over hoe slim iets klinkt. Het gaat erom of iemand begrijpt wat je bedoelt.

Duidelijke taal werkt beter (ook voor hoogopgeleiden)

Als marketeer wil je een boodschap overbrengen. Je wilt dat mensen snappen wat je zegt en dat het blijft hangen. Dat kan via sociale media, e-mail, een website of een blog. De vorm verschilt, maar het doel is altijd hetzelfde: je wilt dat iemand verder kan. Toch hoor ik vaak dat de doelgroep hoogopgeleid is, en dat we daarom best complexe woorden mogen gebruiken. Maar daar ben ik het niet mee eens. Ook hoogopgeleide mensen waarderen duidelijke taal. Het leest sneller, het kost minder moeite en het voelt prettiger. Zeker in een wereld waarin we elke dag overspoeld worden met nieuws, meldingen en informatie. Dan is het juist een voordeel als je tekst helder is.

Wat zegt de wetenschap?

Daarbij komt nog iets: de onderwerpen in de publieke sector zijn vaak al ingewikkeld genoeg. Zorg, onderwijs, overheid, wetgeving, processen. Daar zitten al genoeg moeilijke keuzes en complexe vraagstukken. Dan is het juist fijn als de communicatie simpel en toegankelijk is. Niet omdat mensen het anders niet aankunnen, maar omdat het onnodig veel energie kost om door moeilijke taal heen te lezen. En die energie heeft bijna niemand over.

Ook wetenschappelijk gezien is dat niet zo gek. Psycholoog [Daniel Kahneman](#) beschrijft twee manieren waarop mensen denken. Systeem 1 is snel, automatisch en zonder moeite. Systeem 2 is langzaam, analytisch en kost energie. Duidelijke teksten sluiten vooral aan op systeem 1. Je leest het, je snapt het en je gaat door. Moeilijke teksten duwen je naar systeem 2. Dan moet je nadenken, teruglezen en puzzelen. En dat zorgt ervoor dat mensen sneller afhaken. Zeker als ze niet meteen voelen dat de tekst relevant is, willen ze er zo min

mogelijk energie aan besteden. Maar als een tekst helder en makkelijk is, nemen we informatie sneller op. En dat is precies wat je als marketeer wilt bereiken.

Ga minder vermoeien en juist meer bereiken

Als ik vooruitkijk naar dit jaar, hoop ik daarom op een communicatielandschap waarin we elkaar minder vermoeien met taal. We krijgen elke dag al genoeg prikkels. Juist daarom is het belangrijk dat informatie eenvoudig en toegankelijk is. Het doel van marketing is impact maken, en die impact wordt groter als de boodschap begrijpelijk is. Minder moeilijke woorden betekent niet minder inhoud. Het betekent juist dat de inhoud beter aankomt. Dit blog is ook een les voor mijzelf. Ik ga hier bewuster op letten in mijn werk. Niet alleen om een betere marketeer te zijn, maar ook om het lezen voor anderen leuker en makkelijker te maken. Want duidelijke taal is geen versimpeling. Het is een kracht.

Marketing in de publieke sector gaat niet alleen over middelen en campagnes, maar vooral over keuzes en vertrouwen. Madelon Keizer is marketeer bij AFAS en verantwoordelijk voor zorg, onderwijs en overheid. In haar blogs deelt zij haar visie op marketing binnen publieke organisaties.

[Bekijk alles van Madelon Keizer](#)

27. Wet inburgering: wat staat gemeenten te wachten in 2026?

[Schulinck Sociaal Domein](#)(bron: Binnenlands Bestuur 22 januari 2026)

Vorig jaar was de uitvoering van de Wet al sterk in beweging.

Beeld: Schulinck Sociaal Domein

Auteur: bijdrage: [Marlous van Leeuwen](#)

2025 was opnieuw een jaar waarin de uitvoering van de Wet inburgering 2021 sterk in beweging was. Gemeenten, uitvoerders en inburgeraars merkten dat de bestaande wet- en

regelgeving op verschillende punten moest worden aangescherpt om beter aan te sluiten op de praktijk. Ook in 2026 staat verdere verfijning op de agenda. In dit stuk neem ik u mee in de belangrijkste ontwikkelingen en wat ze betekenen voor gemeenten en de uitvoering van de wet.

Wetgeving 2025: bijsturen waar het wringt

De wetgevingswijzigingen in 2025 laten zien dat de Wet inburgering 2021 in de uitvoering wringt. De aanpassingen zijn beperkt van aard, maar veelzeggend.

Een eerste correctie betrof de Z-route. Gemeenten liepen in de uitvoering aan tegen de beperkte mogelijkheden om onderwijsuren mee te laten tellen. Met de wijziging van artikel 3.14 van het Besluit inburgering 2021 zijn die mogelijkheden verruimd: taaluren en KNM gevolgd in het regulier onderwijs kunnen sindsdien meetellen.

Ook op het punt van naturalisatie is de regelgeving versoepeld. Invoeging van een nieuw artikel 3.15, tweede lid, van het Besluit inburgering 2021 maakt het mogelijk een inburgeringsdiploma te verstrekken op basis van examenonderdelen behaald onder de Wet inburgering 2013.

De Minister van Asiel en Migratie heeft regelingen geïntroduceerd om gemeenten tot 2029 te ondersteunen bij de kosten van tijdelijke huisvesting en om de uitstroom van vergunninghouders uit COA-opvang te stimuleren. In de praktijk betekent dit dat gemeenten meer financiële en organisatorische ruimte krijgen om vergunninghouders naar hotels of andere accommodaties uit te plaatsen. Het is een logische stap, maar tegelijk toont het dat het oorspronkelijke stelsel van opvang en vandaaruit definitieve vestiging in de gemeente nog steeds niet goed functioneert.

Beleidswijzigingen in de uitvoering

Het COA vergoedt voortaan de kosten die de inburgerings-plichtige maakt voor reizen naar de taalschool en andere inburgeringsactiviteiten. Het gaat om reiskosten die opkomen nadat de gemeente het PIP heeft vastgesteld. Dit kan worden aangevraagd via de website van [het COA](#).

Richtinggevende uitspraken in 2025

In 2025 zijn enkele richtinggevende uitspraken gedaan. De meest besproken is die van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waaruit valt af te leiden dat gemeenten geen inburgeringsboetes meer mogen opleggen aan asielstatushouders. Voor veel gemeenten leidde dit tot problemen: het primaire handhavingsinstrument verdween, waardoor zij minder mogelijkheden hebben om asielstatushouders effectief te bewegen tot participatie. Eerder schreven we hier ook al een opinie over.

Gezinsmigranten die zich op deze uitspraak beriepen bij de rechtbank Limburg en de rechtbank Amsterdam kregen echter uiteenlopende oordelen. De rechtbank Limburg volgde het oordeel van de Afdeling en paste dit ook toe op gezinsmigranten. De rechtbank Amsterdam oordeelde daarentegen dat de rechtspositie van gezinsmigranten wezenlijk verschilt van die van asielstatushouders. Het beroep van de gezinsmigrant op het gelijkheidsbeginsel slaagde daar niet.

Vooruitblik 2026: wat staat gemeenten te wachten

Voor 2026 staan vooral praktische aanpassingen op de agenda. Zo worden er wijzigingen doorgevoerd in de SPUK, met prestatiebekostiging en aanpassing van de SPUK onderwijsroute en het betaalritme. Ook wordt de deelname van asielzoekers op de arbeidsmarkt versoepeld per 12 juni 2026: wie meer kans maakt op verblijf mag straks al na drie maanden werken, terwijl mensen uit veilige landen juist geen werkvergunning krijgen.

Daarnaast komen er vier extra verlengingsgronden voor de inburgeringstermijn, waaronder die bij een kinderopvangtekort, bij een PIP-vaststelling tijdens COA-opvang, bij werkende inburgeringsplichtigen en bij de geboorte van een kind.

Ook verwachten we een nieuw handhavingsbeleid, mede gezien de uitspraken van het Europees Hof van Justitie (februari 2025) en de Raad van State (juli 2025). De wetgever werkt aan een wetsvoorstel dat handhavingsinstrumenten en sancties anders positioneert, met meer aandacht voor proportionaliteit en uitvoerbaarheid. Op die manier probeert de wetgever gemeenten opnieuw een houvast te bieden, zonder de rechtsbescherming van inburgeraars aan te tasten.

28. Huishoudens honderden euro's duurder uit door gestegen gasprijs en mislopen welkomstbonussen

Dagblad de Limburger 28 januari 2026

Huishoudens honderden euro's duurder uit door gestegen gasprijs en mislopen welkomstbonussen. © ANP/HH

De gasprijs stijgt bij winterse dagen fors. Vergeleken met het begin van deze maand nam de inkoopprijs voor leveranciers met 30 procent toe. Miljoenen huishoudens met een variabel energiecontract voelen dit snel in de portemonnee: zij zijn gemiddeld bijna 370 euro duurder uit op jaarbasis dan met een vast contract.

Dat verschil komt volgens vergelijkingssite Independer grotendeels door de hogere gastarieven op de wereldmarkt, maar ook door het ontbreken van kortingen voor die contracten.

De Europese gasprijs op de Nederlandse TTF-beurs steeg in januari van 29 euro per megawattuur naar 40 euro per megawattuur. De stijging wordt deels gedreven door gebruikelijk, maar soms fors kouder weer, relatief lage gasvoorraden en politieke dreigementen van president Trump om Europa geen gas meer te sturen.

Prijzen vaker aangepast

Variabele contracten, waarbij tarieven meebewegen met marktprijzen en vaak halfjaarlijks of vaker worden aangepast, liggen nu in prijs hoger dan nieuwe vaste contracten. Een gemiddeld huishouden verbruikt circa 2420 kilowattuur stroom en 1020 kuub gas. Met een variabel contract zijn de tarieven 192 tot 195 per maand, zo vergelijkt Independer.

Terwijl vaste contracten, wel inclusief mogelijke kortingen, tientallen euro's lager kunnen uitvallen, aldus zijn energie-expert Pim Holstvoogd. De verschillen bedragen rond 50 tot 53 euro per maand.

Afgelopen dagen schoten ook de gasprijzen in de VS omhoog door extreme kou. Met het huidige weerfront kunnen extra kosten verder oplopen. Bij wie het energiecontract afloopt, komt zonder in te grijpen mogelijk automatisch uit op een variabel contract.

'Slapende overgang'

Deze 'slapende' contracten zijn vrijwel altijd duurder, waarschuwt Holstvoogd. Volgens de Energiemonitor van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft ongeveer 40 procent van de huishoudens nog een variabel contract. Met de recente prijsstijgingen kunnen de 5,5 miljoen huishoudens potentieel twee miljard euro extra betalen.

Dat aandeel variabele contracten daalt wel gestaag: tijdens de energiecrisis in 2022 had de helft van de huishoudens 'variabel'. Ook omdat vaste contracten toen schaars waren.

Consumenten met de slapende variabele contracten missen de gebruikelijke kortingen of welkomstbonussen. Daarmee loopt het prijsverschil volgens Holstvoogd op.

Dynamische contracten

De stijging is ook merkbaar bij dynamische contracten, rond een half miljoen huishoudens volgens ACM-cijfers, waar prijzen direct de marktprijs volgen: 10 tot 15 cent per kuub gas extra kan oplopen tot 30 tot 50 meer voor de komende maanden, bij gemiddeld verbruik.

Anderzijds, bij forse prijsdalingen profiteren dynamische contracten wel, al is de ook voor stroom bepalende gasprijs sinds de energiecrisis weinig gedaald. Vaste contracten bieden meer zekerheid, maar profiteren dan weer niet direct van eventuele prijsdalingen.

Bonussen

De ACM waarschuwde eerder voor de omvang die welkomstbonussen in energiecontracten vormen. Dat is nu bij 41 procent van het aanbod het geval, tegen 12 procent van twee jaar

geleden. Dat maakt het vergelijken van contracten lastig, aldus de ACM. Die begint onderzoek naar de vergelijkbaarheid van contracten.

29. Organisaties: actie nodig om noodpakketten voor mensen in armoede

[ANP](#) (bron: Binnenlands Bestuur 29 januari 2026)

Het Armoedefonds en de VNG roepen de Staat op om mensen die in armoede leven van een noodpakket te voorzien.

© ANP

Het Armoedefonds en de VNG roepen de Staat op om mensen die in armoede leven van een noodpakket te voorzien. De overheid adviseert mensen om onder meer een noodradio en contant geld in huis te halen, maar een groot deel van de mensen met geldzorgen kan dat niet betalen, meldt het fonds op basis van eerder eigen onderzoek.

Landelijk regelen

‘Weerbaarheid mag geen luxe zijn’, aldus het Armoedefonds, dat benadrukt dat mondkapjes tijdens corona beschikbaar kwamen voor minderbedeelden. ‘Tegen mensen die moeten kiezen tussen eten, energie en zorgkosten, kun je niet zeggen dat ze zelf maar spullen moeten kopen. Dat moeten we gewoon landelijk regelen, juist ook om verschillen te voorkomen’, aldus Marianne van der Sloot, voorzitter van de VNG-commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie.

Donatie

Via een donatie van bol.com helpt het Armoedefonds 10.000 huishoudens aan een noodpakket. Volgens Henk de Graaf, directeur van het Armoedefonds, een ‘mooie stap, maar we kunnen en moeten nog veel meer mensen bereiken. Dit moet uiteindelijk landelijk goed geregeld worden.’

Voedselbank

De gemeente Rotterdam kiest ervoor om mensen die gebruikmaken van de plaatselijke voedselbank van een noodpakket te voorzien. Sinds deze week kunnen ze de pakketten ophalen, die worden ingekocht door de gemeente en uitgedeeld in vestigingen van de voedselbank. In het pakket zitten onder meer een noodradio, een reddingsdeken, kaarsen, lucifers, een fles water en een EHBO-setje. In de doos is nog ruimte voor zaken als houdbaar eten en extra water.

De Rotterdamse Voedselbank is blij met de actie. 'Als je in armoede leeft, zit je eigenlijk al in een noodsituatie', stelt voorzitter Helma Beker. 'Als je dan moet kiezen tussen eten kopen of een noodradio, is de keuze snel gemaakt.'

Wethouder Abigail Norville (Armoedebestrijding) deelde in Crooswijk de eerste pakketten uit. 'Goed voorbereid zijn op een noodsituatie mag geen luxe zijn. Als je wat minder te besteden hebt, heb je al zoveel aan je hoofd. Dan heb je hier helemaal geen ruimte voor', aldus Norville.